ATEITIS

1954 M.

GRUODIS, NR. 10

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKO JAUNIMO ŽURNALAS

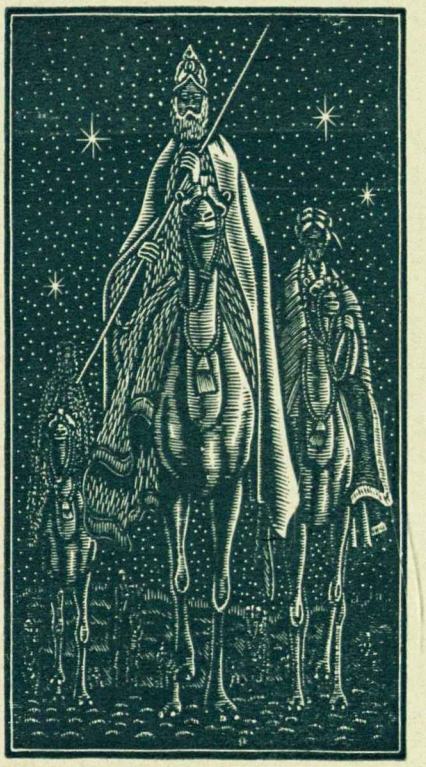

Trys Karaliai keliauja į Betliejų

ATEITININKŲ KONGRESO METAI

TURINYS

Alfa Sušinskas — Ramybė audroje 217
Rūta Laukaitytė — Šventoji naktis (eil.) 218
Egzotiškos Kalėdos 219
Kun. Jonas Petrėnas — Marijos šimtmetį užbaigiant 220
Genutė Buračaitė — Ruduo (eil.) 221
A. V. — Sniegas 223
Daiva Nauragytė — Snaigė (eil.) 223
Azorin — Kunigaikštienės koja 224
E. Buračaitė — Snaigės, Takai (eil.) 226
Darbo ir studijų metai (pasikalbėjimas su SAS valdyba) 227
Kongreso nutarimai 228
A. Džiugčnas — Svetimšalis parašė Lietuvos antrąjį himną (Dr. J. Sauerveinas) 230
Jonas Kučiauskas — Charakterio ugdymas 231

SPORTAS

Vytautas Grybauskas — Krepšinis Europoje 232

KREIVOS ŠYPSENOS 234

DARBAI IR ŽMONĖS

J. Gulbinas — Kalbininkas prof. K. Būga 235
Generolas teisinasi 236
Studijų dienos 236

PLAČIAME PASAULYJE 237

1954 metų turinys 239

Viršelio 1 psl. — M. Francke (1424) — Vaikelio Jėzaus garbinimas.

Viršelio vinjetė — dail. T. Valius

[i.e. 1954]

1945 METAI GRUODIS - DECEMBER Nr. 10

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS
VYR. REDAKTORIUS — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS: J. Baužys, G. Botyrius, V. Karečkaitė.

Redakcijos ir administracijos adresas:
"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

PRENUMERATA metams: $5.00 pagal U. S. dol. kursą.

Garbės prenumerata metams $10.00

Atskiro nr. kaina 50c.

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association **"Ateitis", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.**

Subscription $5.00 per year.

Single copy 50 cents.

Entered as second - class matter at the post office at Brooklyn, New York, March 31, 1950 under the Act of March 3, 1897.

RAMYBĖ AUDROJE

ALFA SUŠINSKAS

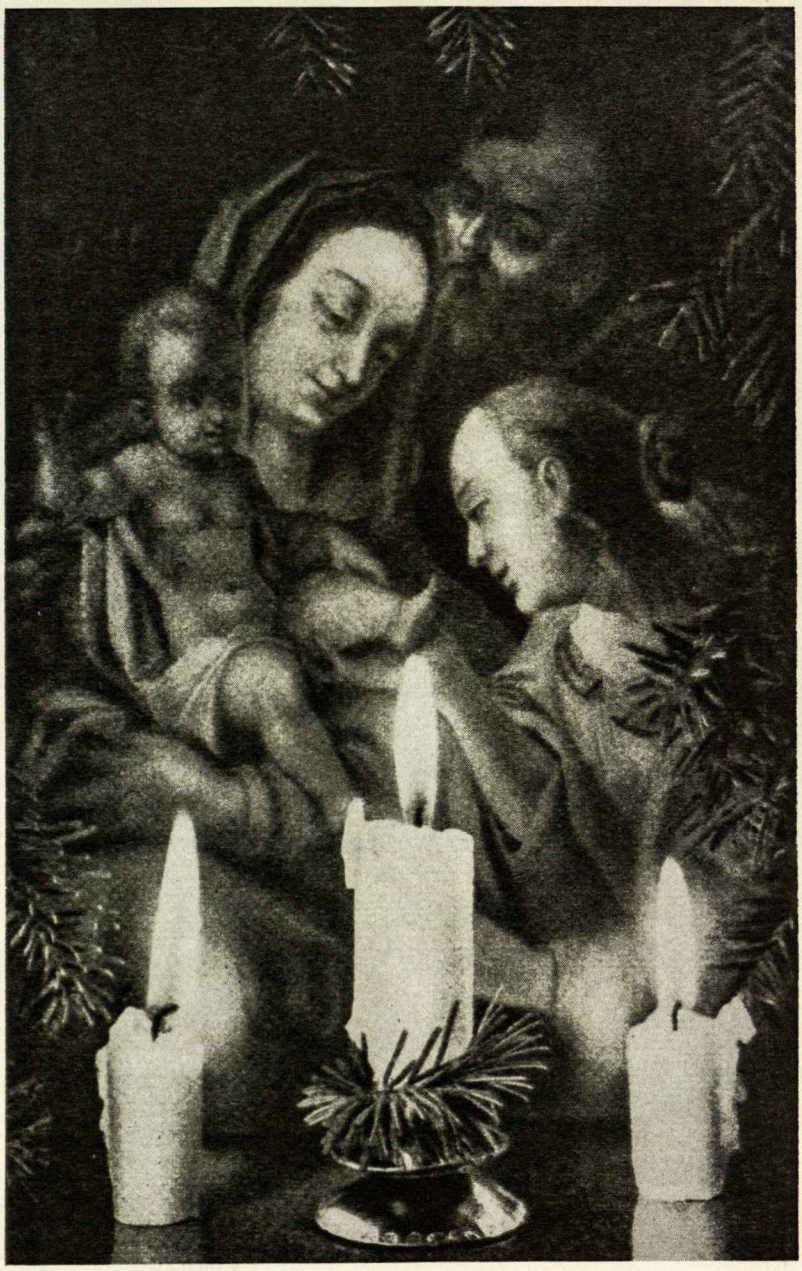

Kūčių dvasia

Tai būdavo tada, kada naujai atvykusieji ir jau nuo seniau čia įsikūrusieji lietuviai dar tebegyveno brangiojoje Lietuvoje. Tai būdavo šventąjį Kūčių vakarą, kai namiškiai su savo artimaisiais, su savo mylimaisiais žmonėmis susėsdavo prie bendrojo Kūčių stalo paplotėlio laužyti, geru, meiliu žodžiu persikeisti... Tada vargas ir kietą lietuvio dalia būdavo pamirštami, pyktis ir neapykanta pasitraukdavo iš kūčiautojų širdžių, ir visi gyvendavo viena dvasia, o ta dvasia būdavo krikščioniškoji, lietuviškoji meilė...

Visoje mieloje Lietuvoje, dažniausiai sniegu nuklotoje, tą šventąjį vakarą viskas nutildavo... Ir žvėrys, pasakų žodžiais, tą vakarą pasidarydavę jaukūs ir nepriešiški žmogui; net ir vilkai tada nebestaugdavę... Ir kai vidurnaktyje per visą tyliąją, taikiąją Lietuvą bažnyčių varpai sugausdavo, perskrosdami nakties rimtį, pasiekdami ir tolimiausius užkampio trobų žiburėlius, tada tėviškės keliai keleliai nutvindavo žmonėmis, beskubančiais į Bernelių Mišias padėkoti Viešpačiui už didžiąją meilę, už Išganymo Aušrą; lietuviai skubėdavo tą naktį tolimiausiais keliais į savo kruvinomis rankomis pastatytas bažnyčias, kad Teisybės ir Meilės Viešpačiui išlietų maldos žodžiu savo vargą, skriaudas, savo sunkiąją dalią, kad pasidžiaugtų ir pasiskųstų...

Visur būdavo tylu, ramu; namuose ir laukuose dvelkdavo dieviškumas, ir paplotėlio dvasia tada gaubdavo visą Kryžių Lietuvą...

MIELIEMS ATEITIES PRENUMERATORIAMS, SKAITYTOJAMS, RĖMĖJAMS IR JOS BIČIULIAMS KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SIUNČIAME NUOŠIRDŽIAUSIUS SVEIKINIMUS IR GERIAUSIUS LINKĖJIMUS.

ATEITIES
REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Rūta Laukaitytė,
Vokietija

ŠVENTOJI NAKTIS

ŠVIESI *naktis! Auksinis mėnuo šviečia*
Ir mirkčioja žvaigždutės ten aukštai, aukštai.
Varpai suskambę prakartėlėn kviečia,—
Prie Kristaus lopšio gieda angelai!

Šią šviesią naktį gimė Atpirkėjas,—
Visa jo žemė, visas jo dangus,—
Tvartelin nužengė, kur pučia vėjas,
Paguost, atpirkt, palaimint mus visus —

Angelų giesmė sviediniams sprogstant

Mūsų broliams lietuviams, nuo seniau čia begyvenantiems, ir mūsų patiems jauniesiems nelengva suprasti kalėdinę nuotaiką, siaubingiems ir mirtingiems sviediniams ant galvų krentant... O beveik visi lietuviai tremtiniai yra išgyvenę Kūčių vakarą ir Kalėdas, sviediniams pragariškai sprogstant, ir aplinkui mirštantiems dejuojant, ir degančių miestų gaisrams arti ar toli šviečiant... Tai buvo prieš 10 metų, kai lietuviai tremtiniai leido pirmas Kalėdas Vokietijos tremtyje. Tada Lietuvoje ir Vokietijos tremtyje nebuvo lietuvių, kurių veidais nebūtų riedėjusios gailios skausmo ašaros ir iš kurių krūtinių nebūtų sklidę liūdesio atodūsiai...

Ne vien lietuviams šitaip tada buvo: milijonams krikščionių kalėdinę ramybę ir šventąjį džiaugsmą tada ardė sprogstą sviediniai...

Bet ir dabar daugelis tautų dar neturi ramybės: dar ir šiose Kalėdose daugelis tautų, tarp jų ir lietuvių tauta, tebėra raudonųjų grobuonių pavergtos ir naikinamos... Jau iš viso kelioliktos Kūčios, kaip lietuvio širdis tebėra kruvinos kančios ir nepasibaigiančio skausmo perverta...

Ramybė audroje

Angelų himno žodžiais "Garbė Dievui augštybėse ir ramybė žemėje geros valios žmonėms" yra labai prasmingi: jie nusako krikščionybės dvasią ir kartu išreiškia net ir šėtono charakterį.

Šėtonas su savo draugais neturi geros valios. Jis yra blogosios valios įsikūnijimas ir išraiška. Dėl to visi šėtono darbai ardo ramybę ir griauna visokią žemišką laimę, kartu ir žmogaus bei ištisų tautų laisvę. Visi šėtono darbai yra ardomieji darbai. Rvškiausias mūsų laikų šėtono atstovas žemėje yra komunizmas — bolševizmas: jis yra blogosios žmogaus valios isikūniijmas. Dėl to komunizmas viską suardo ten, kur jis įsisuka (blogoji valia juk tik ir teardo). Komunizmo valdomoje teritorijoje išnyksta ramybė, o su ja dingsta ir laimė. Komunizmas savo pagrindiniu kovos taikiniu laiko krikščionybę su Kristaus duodamąja ramybe. Betgi komunizmas čia yra bejėgis, kaip bejėgis yra ir pats šėtonas prieš Kristų.

Šioje baisioje komunistinėje audroje tikinčiuosiuose Jėzumi Kristumi nedingo evangelinė ramybė ir nežuvo tikėjimas Teisybės laimėjimu. Ir mes, lietuviai tremtiniai, turime savyje Kūdikėlio Jėzaus duotąją ramybę, kurios iš mūsų niekas negali išplėšti. Šią šventąją ramybę, nors ir kančios drabužiu apgaubtą, turi ir mūsų kenčiantieji broliai Lietuvoje ir gausiose Rusijos vergų stovyklose.

Belaužydami Kūčių paplotėlį, mes susijungiame su visa savąja tauta, ir kalėdinė dvasia mums duoda ramia vidaus stiprybę teisingoje laisvės kovoje.

Mes tikime kada nors išbrėkšiančia Lietuvos laisvės aušra...

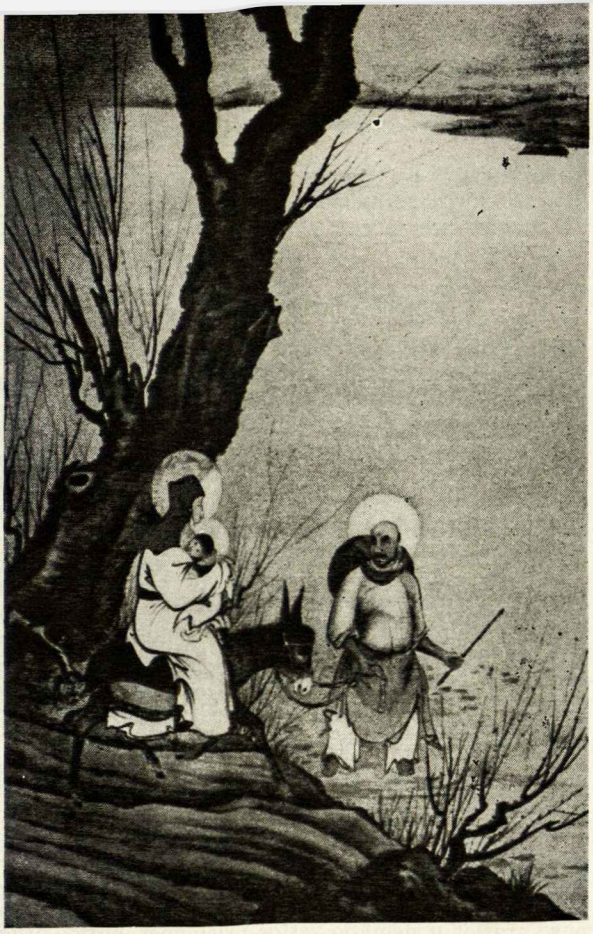

Bėgimas į Egiptą — kiniečių tapyba šilke, Lukas Ch'en mokyklos nežinomo dailininko kūrinys. Čia kinietiškas gamtovaizdis atsiskleidžia visu platumu.

Kalėdos Goa krašte, indų dailininko Angelo da Fonseca tapyba, davusi pradžią naujam kat. menui Indijoje.

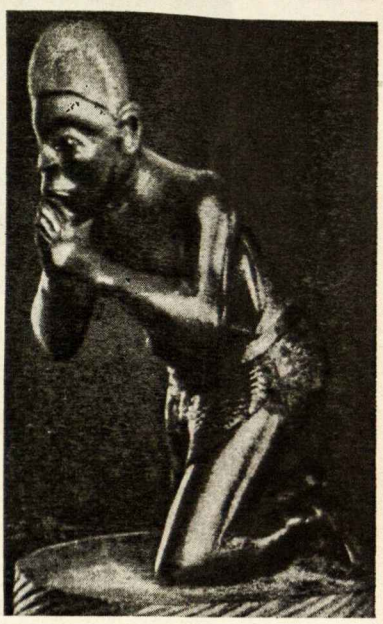

Besimeldžiąs piemuo iš belgų Kongo, išdrožtas iš medžio pagal to krašto dailės papročius.

EGZOTIŠKOS KALĖDOS

Japoniškas Betliejus, Kimiko Theresia Koseki tapyba šilke. Paveikslas kabo Tokio kat. universitete. (Apačioje kairėje)
Indijos Kristaus gimimas, 16 a. drožinys iš dramblio kaulo. (Apačioje dešinėje)

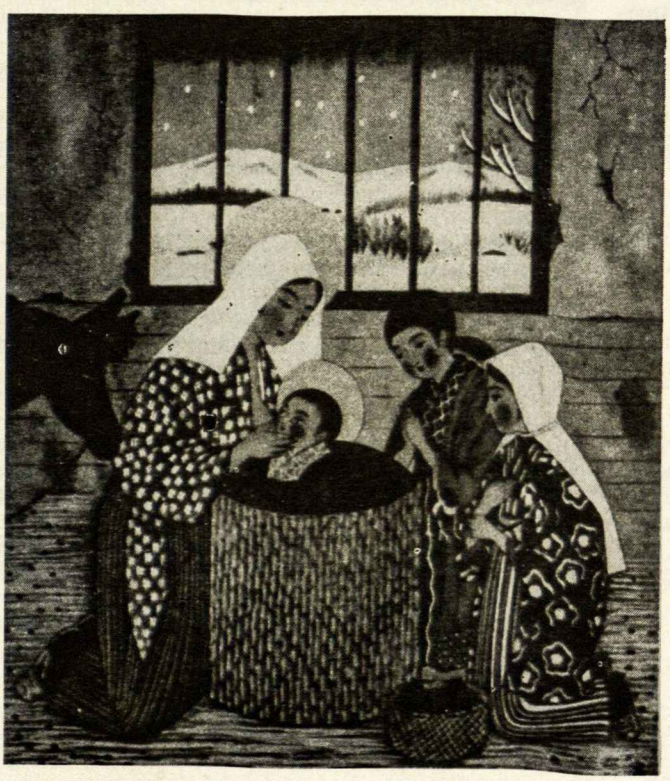

Stebuklingas Dievo Motinos paveikslas Žemaičių Kalvarijoje su Kryžiaus Keliais. Piešinys dail. Kulakausko.

MARIJOS ŠIMTMETĮ UŽBAIGIANT

1854 - 1954

KUN. JONAS PETRĖNAS

Šių metų Marijos Nekalto Prasidėjimo šventėje (gruodžio 8) užverčiame paskutinį lapą vieno laikotarpio, kuris bažnytinėje istorijoje turės **Marijos Šimtmečio** vardą. Šis Marijos šimtmetis prasidėjo 1854 m. gruodžio 8 d., kai pop. Pijus IX enciklika "Ineffabilis Deus" kaip dogmą patiekė tikėti, kad Marija buvo apsaugota ir išimta iš bet kokio gimtosios nuodėmės sutepimo, gi jo pabaigoje žėruoja nauja marijologinė tiesa, pop. Pijaus XII paskelbta 1950 m. lapkričio 1 d. enciklikoje "Munificentissimus Deus", kur buvo dogmatizuotas Dangun Paėmimas.

Dr. A. Maceina, Marijai skirtoje studijoje apžvelgdamas šitą Marijos šimtmetį ir paskelbtąsias marijologines tiesas, pastebi: "Šios dvi tikėjimo tiesos, tarsi stiprūs šviesosvaidžiai, atskleidžia du taškus — pradinį ir galinį — tarp kurių vyko Marijos gyvenimas, ir sykiu apsprendžia tiek jos pačios vaidmenį išganymo sąrangoje, tiek mūsų nusistatymą jos atžvilgiu" ("Marijos apmąstymas: Aidai 1953 m., nr. 10, 433).

Marijos metai, katalikų pasauliui paskelbti Pijaus XII, tarytum išoriniu ženklu atžymi ir užbaigia Marijos šimtmetį, kuriame išniro Nekaltai Pradėtoji ir Dangun Paimtoji. Įdomu tat žvilgterėti, ką Marijos metų šventimas atnešė katalikų pasauliui, ir kokį įnašą jiems davė lietuviai, Marijos žemės vaikai.

Religinis Marijos metų derlius

Pop. Pijus XII, skelbdamas Marijos metus, jų prasmę taip nusakė: "Mes trokštame, kad kiekvienoje vyskupijoje būtų sakomi pamokslai ir kalbos apie Nekaltai Pradėtąją ir tuo būdu šis mokslas būtų geriau išaiškintas, taip pat kad padidėtų žmonių tikėjimas ir pamaldumas į Mergelę Dievo Motiną Mariją, kad visi imtųsi su noru ir vikriai sekti mūsų dangiškosios Motinos pėdomis" (enc. "Fulgens Corona").

Popiežius šiais žodžiais siekė dvejopo tikslo: 1 **doktrinalinio** — kad tikintieji geriau pažintų ir suprastų Bažnyčios mokslą apie Nekaltąjį Marijos Prasidėjimą; 2) **praktinio** — kad žmonėse didėtų ir augtų pamaldumas į dangiškąją Motiną, tarpininkę tarp Kristaus ir žmonių.

Marijos metų eigoje doktrinalinio tikslo siekta įvairiomis priemonėmis: pamokslais, kalbomis, paskaitomis, iškilmingomis akademijomis, studijų dienomis, nauja marijologine literatūra, kurios išleista daugybės veikalų įvairiomis kalbomis. Didieji katalikiški laikraščiai ir žurnalai išleido specialius numerius, kuriuose apžvelgė Nekalto Prasidėjimo mokslą, įglaudė jį į atskirų šalių religinį gyvenimą, žėruojantį Marijos šventovėse, paminkluose, specifiniame pamaldume. Vis tai buvo gražios ir dėmesio vertos priemonės, kurios prieš tikinčiųjų akis atnaujino ir išryškino tą, kurios vardas — Nekaltai Pradėtoji.

Siekiant gi praktinio pamaldumo tikslo, šv. Tėvas troško, kad šiais metais žmonės lankytų Marijos šventoves ir jose pelnytų Marijos metams skirtuosius atlaidus, kreiptų savo širdis į kilniosios meilės Motiną ir Mergelę, kuri yra žmonių dorinio gyvenimo įkvėpėja, skatintoja ir vadovė.

Piligrimų gretos, lankiusios senąsias Marijos šventoves Romoje, užtvinusios Liurdą ar Fatimą, pamaldžiai suklupusios prieš stebuklinguosius Marijos paveikslus, vis tai buvo tie gyvieji pavyzdžiai, liudiją apie žmonių meilę Marijai. Šalti skaičiai ir vardai negali apimti širdžių, kurios tyliame susimąstyme ir maldoje žvelgė į Motiną, kurią garbinti ir mylėti mokė kiekvieno žemės motina!

Praktinis Marijos metų pamaldumas buvo apvainikuotas šių metų lapkričio 1, kai šv. Tėvas iškilmingose apeigose meldėsi į Mariją Pasaulio Karalienę ir paskelbė to vardo šventę, švenčiamą kasmet gegužės 31 d. Popiežius ta proga kalbėjo: "Šią valandą, kai taika ir vienybė labiau kaip kada nors yra pavojuje, krikščionys turi kreipti savo žvilgsnį į tą, kurios rankose yra karališka galia".

Šioms įspūdingoms pamaldoms buvo pasiruošta Tarptautiniu Marijos Kongresu, kurį surengė Tarptautinė Marijos Akademija spalių 28—31, vadovaujama žymiausio šio meto marijologo tėvo Karolio Balic, O. F. M.

Kongreso darbai vyko ir atskirose sekcijose. Lietuvių sekcija, susitelkusi Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijoje, išklausė kun. dr. V. Balčiūno, dr. Z. Ivinskio, dr. A. Maceinos, kun. dr. J. Vaišnoros, M. I. C., paskaitų, nagrinėjančių Nekaltai Pradėtosios doktriną ir Marijos garbinima Lietuvoje.

Šis didžiulis Marijos kongresas buvo užbaigtas maldos diena už Tylinčią Bažnyčią, kurios lūpos prieš šių užčiauptos Marijos giesmei. Po to Šv. Petro aikštėje ir įvyko minėtasis iškilmingasis aktas, kuriuo popiežius paskelbė Marijos Pasaulio Karalienės šventę, tuo visą atpirktąją žmoniją pavesdamas kukliajai Nazareto Mergaitei, kurios galvą dieviškasis gerumas papuošė Karalienės vainiku.

Stebuklingas Dievo Motinos paveikslas šiluvoje.

Lietuviškos gėlės Marijai

Lietuva, Marijos žemė, šias iškilmes šventė įsijungdama į Tylinčios Bažnyčios narių eiles, kuriems piktasis priešas užčiaupė burną Marijos giesmei. Tik slaptoje lietuvio akys krypo į Vilnių, Trakus, Šiluvą, Pažaislį, Žemaičių Kalvariją, Krekenavą, Linkuvą, kur jiems švietė stebuklingieji Dievo Motinos paveikslai ir nešė viltį. Gal kai kur prasiveržė lietuvių pamiltoji giesmė "Marija, Marija", paskiau apmokėta kankinio krauju ar kalėjimu...

Lietuviai, išsiblaškę gi laisvojo pasaulio kraštuose, kiek išgalėdami stengėsi įsilieti į Marijos metų iškilmes ir dangiškajai Motinai atnešti lietuviško darželio gėlių. Čia paminėtini trys lietuviškojo gyvenimo veiksniai: lietuviškos parapijos, lietuvių katalikų organizacijos ir lietuviškoji mūsų spauda.

Lietuviškose parapijose ryžtasi kuo iškilmingiau atšvęsti gražiosios Marijos šventės, kuriose prie Dievo stalo artėjo gausesni lietuvių būriai ir širdyse nešė nors trupinėlį Gyvosios Duonos savo artimiesiems, mirusiems, žuvusiems, ištremtiesiems.

Veik visas lietuviškas parapijas aplankė keliaujanti Dievo Motinos statula, Romos lietuvių rūpesčiu atvežta į užjūrį, kurią pašventino šv. Tėvas Pijus XII. Ji turėjo būti simbolis tikinčios ir kovojančios lietuvių tautos, kurią ateistinis komunizmas atskyrė nuo laisvojo pasaulio. Keliaujanti Marija turėjo suburti lietuvius vienon šeimon ir kurstyti jų širdyse didžią laisvės ir sugrįžimo ugnį. Organizuotos iškilmės statulą sutikti, specialios pamaldos, giesmės, maldos ir buvo liudijimas, kad lietuviai, Marijos žemės vaikai, dirba, kovoja, saugo tėvų papročius ir savo viltis sudeda Pasaulio Karalienės rankose.

Be to, daugelyje lietuviškų parapijų ypatingomis pamaldomis buvo atnaujintas Lietuvių tautos pasiaukojimas Nekalčiausiajai Marijos Širdžiai, tremtyje esančių Lietuvos vyskupų pasirašytas Romoje 1951 m. gegužės 13 d.

Lietuviškos katalikiškos organizacijos ryžosi savo veikla įsijungti į Marijos metų šventimą. Savo darbų programose jos stiprino religinę dalį, įpindamos paskaitas apie Nekaltai Pradėtąją. Pav. Studentų At-kų Sąjunga religinėms studijoms paskyrė Marijos Nekalto Prasidėjimo ir į Dangų Paėmimo dogmų nagrinėjimą, suglaustą Marijos šventovių Lietuvoje istoriją, gi šių metų Nekalto Prasidėjimo šventę paskelbė narių religinio atsinaujinimo ir kalėdinio pasirengimo diena.

Lietuviškoje organizacinėje veikloje šią vasarą buvo sušaukti keturi didžiuliai suvažiavimai: Vyčių, Kunigų Vienybės, Ateitininkų Federacijos ir Katalikų Federacijos. Jie sutelkė gražius būrius narių ar idėjos bičiulių ir darbų tvarkoje skyrė dalį Marijos metų iškilmėms.

Kunigų Vienybės suvažiavimas VIII. 25 Philadelphijoje aprobavo marijologinį "Mėlynosios Armijos" sąjūdį, veikianti lietuvių tarpe, kvietė karščiau per spalių mėn. melstis už kenčiančią Lietuvą, pritarė sąjūdžio minčiai, kad JAV ir Kanados lietuviai per vyskupus prašytų popiežių maldose "Garbinkime Dievą" įvesti naują invokaciją "Garbinkime Nekalčiausiąją Marijos Širdį".

Ateitininkų Federacijos V-sis kongresas Chicagoje, įvykęs rugsėjo 3—5 d., iškilmingomis pamaldomis, gražia lietuviška giesme atžymėjo Marijos metus, o prel. J. Balkūnas pamoksle išryškino ateitininkų dvasios ryšį su Marija, priminė Marijos šventoves Lietuvoje, supažindino su jų istorija, Šiluvos pasirodymu.

Genutė Buračaitė

RUDUO

SUDAUŽĘS *vėjas vasarą,*
Lėtai ir išgąstingai lakstė,
Ir gatvėse šiūreno vasaros šukės —
Šalnos pakąsti lapai.

Ten du jauni vėjūkščiai mėtos riešutais,
O kitas, kiek pilkesnis, parblokštas lietaus,
Klausėsi smulkių rudens lašų istorijų,
Liūčiai plaujant retai kvėpuojančią gamtą.

Ir aš žinau, kad šis ruduo praeis.
Sustos prie Tavo sosto tik auksinė pasaka.
Dievuliau, duok, kad mano meilės spinduliai
Kiltų aukštai ir niekad neužgestų,
Kad jie nebūtų kaip ta vasara,
Tokia trapi, papūtus šiaurės vėjui.

Be to, moksleivių ir studentų ateitininkų vasaros stovyklose, suvažiavimuose buvo surengtos Marijos akademijos, skaitytos paskaitos ir duota progos pasireikšti narių religiniam gyvenimui.

Katalikų Federacijos, apjungiančios visų lietuviškų katalikiškų organizacijų veiklą, suvažiavimas Clevelande spalių 8—10 įspūdinga šventąja valanda, vysk. V. Brizgio, prel. J. Balkūno pamokslais įsijungė į Marijos metų iškilmes ir parodė lietuvių meilę Marijai.

Paminėtinos čia ir mūsų lietuviškosios vienuolijos, kurios atnešė Marijai lietuviško darželio gėlių. Tėvai pranciškonai Kennebunk Port, Maine, pastatė gražią Liurdo grotą, suprojektuotą inž. J. Muloko, prie kurios vasarą, rugpiūčio 13—15 d., buvo surengtas Marijos kongresas, skaitytos religinės paskaitos ir iškilmingomis pamaldomis atžymėta Marijos Metų iškilmės.

Tėvai marijonai gražiai atšventė Šiluvos Marijos atlaidus Marianapolyje, sutraukė gražų būrį apylinkės lietuvių ir priminė lietuvių tautai brangų Marijos apsireiškimą Šiluvoje.

Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserys Putname ryžosi Marijos metais pastatyti naują šventovę, iš kur plistų Marijos meilė ir ikvėptų pamaldumo jų globojamam ir auklėjamam jaunimui.

Šiais metais Romoje pradėta oficialiai arkivysk. Jurgo Matulaičio beatifikacijos byla, kurios postuliatoriumi paskirtas tėvas K. Rėklaitis, M. I. C. Reikia tikėtis, kad lietuviškoji gegužės Madona, kurios mėnesį toji byla pradėta ir įvyko pirmieji posėdžiai, atneš lietuvių tautai naująjį šventąjį, taip karštai mylėjusį dangiškąją Motiną.

Lietuviškoji katalikiškoji spauda ar literatūra, dėja, Marijai šiais metais ypatingo paminklo nepastatė. Iš lietuvio teologo rankos neišėjo nė viena gilesnė marijologinė studija. Šiai spragai užpildyti atėjo pasaulietis dr. A. Maceina, pasiryžęs parašyti knygą apie Mariją — "Malonės Pilnoji", kurios kelios ištraukos jau buvo atspausdintos Aiduose. Tos knygos pasirodymo visi laukiame.

Pasigesta ir rimtos, kruopščiai paruoštos, skoningai išleistos monografijos apie istorines Marijos šventoves Lietuvoje, kur sutelkti švenčiausi mūsų tautos jausmai. Tų vietovių istorija taip mažai tėžinoma mums patiems, o ką bekalbėti apie kitataučius, kurie panorėtų kiek plačiau pažinti mūsų tautos paminklus, liudijančius apie meilę Marijai.

Periodinėje mūsų spaudoje buvo paberta straipsnių ar rašinių apie Marijos metus ir jų prasmę, panagrinėtas Bažnyčios mokslas apie Nekaltą Prasidėjimą. Šv. Pranciškaus Varpelis, kruopščiai redaguojamas tėvo M. Stepaičio, O. F. M., išleido specialų Marijos numerį ir visų metų eigoje dėjo daug medžiagos, liečiančios Marijos metus. Darbininkas taipgi išleido specialų Marijos numerį, kurį išpuošė gausiom iliustracijom. Žodžiu, mūsų periodika ir buvo tie garsiakalbiai, kurie nešė lietuviams marijologini žodį ir ugdė meilę Marijai.

-o-

Marijos metai užbaigti, Marijos šimtmečio paskutinis puslapis užverstas. Kaip į jį žiūrės ir vertins istorija, paaiškės tada, kai naujieji žmonės, po dr. Z. Ivinskio atėję į Vatikano archyvus, rausis praeities raštuose ir jieškos juose tiesos ir meilės grūdelių. Šiandieną gi tik vieną tegalim pasakyti, kad Marijos šimtmetis tiek bus davęs, kiek jis tikinčiųjų širdyse bus paskatinęs atkurti paveikslą to meilės žiburio, kurį Užgimimo šventėse pakeltom rankom sveikiname ir vadiname

Betliejaus Kūdikiu.

KALĖDŲ ŠVENČIŲ ir Naujų Metų proga visiems Ateitininkų Federacijos nariams, Sąjungų bei atskirų vienetų vadovybėms, o taip pat mieliems ATEITIES skaitytojams, rėmėjams ir jos bičiuliams siunčiame nuoširdžiausius sveikinimus ir geriausius linkėjimus.

Ateitininkų Federacijos
V a l d y b a

☆

Linksmų Kristaus gimimo švenčių ir laimingų Naujųjų Metų visiems ateitininkams!

Tėv. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M.,
At-kų Federacijos Dvasios Vadas

☆

Mieli idėjos broliai ir sesės!

Su kalėdinių varpų skambesiu, siunčiame Jums nuoširdžiausius sveikinimus Kristaus Gimimo šventės proga. Prie Dangiško Kūdikio prakartėlės uždekime savo jaunų širdžių žibintus ir ženkime į Naujuosius Metus su tvirtu pasiryžimu sekti dieviškosios šviesos rodomą tikrąjį gyvenimo kelią.

Jūsų
SAS Valdyba

☆

VISIEMS MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS NARIAMS

Seserys ir Broliai,

Jūsų Centro Valdyba sveikina Jus visus Šventųjų Kalėdų ir Naujųjų 1955 Metų proga.

Mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Gimimo Šventė yra didžioji moksleivių ateitininkų diena. Savo jaunomis ir pamaldžiomis širdimis mes nusilenkiame Kūdikėliui Jėzui, atiduodami Jam meilę ir klusnumą. Gi Kūčiose, toje tradicinėje krikščioniškosios ir lietuviškosios meilės dienoje, susėdę prie bendrojo Kūčių vakarienės stalo, mes broliškai susijungiame savo širdimis su visa Lietuva: su visais kenčiančiais ir kovojančiais lietuviais, su gyvaisiais ir jau mirusiais, žuvusiais savo tautiečiais.

Seserys ir Broliai, Naujųjų Metų proga mes kviečiame Jus visus vėl iš naujo kopti į idealų aukštumas besivadovaujant šūkiu: drausmingiau ir uoliau į asmeninį, mokyklinį bei organizacinį darbą, į visokeriopą tobulėjimą! Kasdien pirmyn ir niekuomet atgal!

Jūsų
MAS Centro Valdyba:
Sąjungos Dvasios Vadas kun. A. Sušinskas
Centro Valdybos Pirmin. Vikt. Palubinskas

Cleveland, 1954 metų Kalėdos

SNIEGAS

Koks nuostabiai gražus krintantis sniegas! Jis toks baltas ir tyras, lengvai supdamasis pasiekia žemę ir apdengia ją lyg motina kūdikį balta skara. Sniegas apkloja žemę, ir, rodos, joje nebematai nei skausmo, nei rūpesčio, nei nuodėmės. Žemė atrodo tokia tyra, lyg ką tik išėjus iš Kūrėjo rankų. Joje viešpatauja ramybė ir tyla, kuria prisipildo nerami žmogaus siela. Ir kaip nuo ryto vandenų — nuo sielos sklaidosi debesys. Tu šį momentą trokšti, kad nuostabi ramybė pasiliktų amžinai.

Žiūri į tuo baltu pūkiniu rūbu apsisiautusią žemę, ir tau ji primena krikšto rūbelį ir pirmosios komunijos dieną, kada tavo sieloje buvo taip šviesu ir gera kaip šį momentą žemėje. Šis baltas sniegas primena mergaitę baltam nuomete. Jis tau primena motinos švelnių rankų glamonėjimą ir jos laimę, kurią ji patyrė su pirmu kūdikio šypsniu ir su pirmuoju jo ištartu žodžiu. Šis sniegas tau primena pavasario sodus, pasipuošusius baltais vyšnių ir obelų žiedais, ir ramunių baltuojančius laukus.

Ir šią šviesią akimirką tu trokšti, kad žemė visuomet būtų tokia balta, kaip tie tavo prisiminimai.

Bet deja. Baltą sniegą greit suteršia purvinos keleivio kojos. Balti takai greitai pajuosta, ir sniegas virsta biauriu purvynu po praeivio kojomis. Juodi dulkių šešėliai vėl apgaubia žemę, ir šviesi ramybė sutirpsta tartum sniegas. Vėl grįžta tos pačios skausmo valandos į žemę, vėl ją regi tamsią ir prislėgtą kaip ir jos keleivius.

Štai tavo prisiminimuose baltas krikšto rūbas nyksta kaip tirpstąs sniegas. Pirmosios komunijos diena nesitęsia amžinai, ir jauti, kaip sielą apgaubia šešėliai. Nesitesia ir ta mergaitės akimirka baltame nuomete. Motinos laimė virsta skausmu, kuris sudildo jos dienas. Baltų sodų žydėjimas pasibaigia kaip pasibaigia ir žemės poilsis po baltu sniego nuometu.

Viskas sutirpsta. Sutirpsta, kaip tas baltas sniegas, kurį palietė praeivio kojos.

Ak, kaip gaila tirpstančio sniego...

A. V.

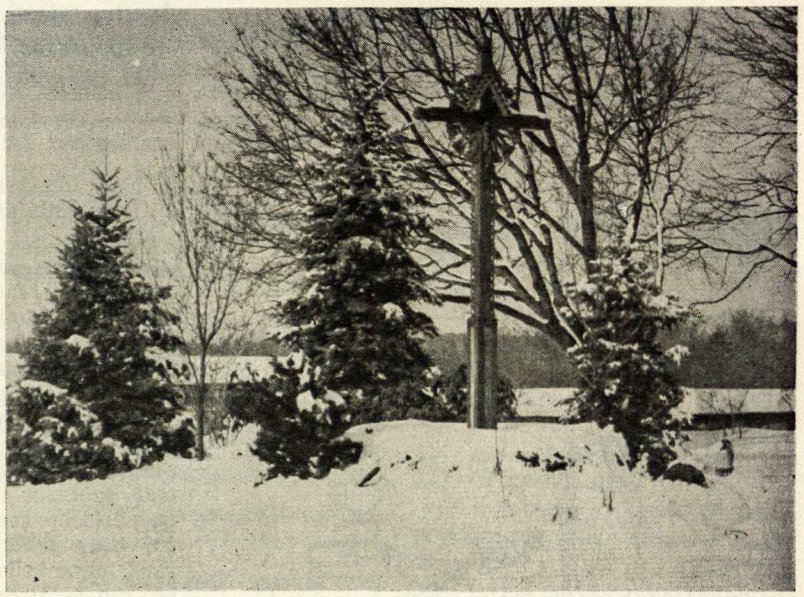

Apsnigęs kryžius Putnamo vienuolyno sodyboje

Daiva Nauragytė

SNAIGĖ

IŠ DEBESŲ, *miestan dangoraižių,*
Ant vėjo spurdančių sparnų,
Spindėdama spalvom vaivorykščių,
Liesta saulutės spindulių,
Mažutė snaigė atkeliavo
Smalsi po miestą paklajot
Ir balto pūko rūbu savo
Vaikus į lauką išviliot.
Tiek daug šviesų — žalių ir raudonų —
Lyg žvaigždės, švinta, gęsta,
Baisu sniegulei čia ir nuostabu —
Kaip žiemą sidabrinę čia atrasti?
Plasnodama po gatvę žiūri
Į žmones skubančius tolyn.
Ne, keista čia ir nesmagu jai,
Paklydus triukšmo vidury.
Greičiau, greičiau iš čia pakilti!
Kur vėjas? Vėjas kur, stipriais sparnais?
Žvaigždynai danguje išpilti
Tebūna spindinčiais takais!
Toli, toli nuneš ją vėjas,
Kur pievas dailina šalna,
Sau ją ant delno pasidėjus
Nusišypsos vaiski žiema.
Nusišypsos ir ją, padėjus
Ant eglės spyglio, pasūpuos,
O pusnyje suklupęs vėjas
Platybių dainą uždainuos.
Bet ryškiai degė miesto žvaigždės,
Ir triukšmas gatvėmis riedėjo.
Ant grindinio sutirpus snaigė
Sidabro lašeliu žibėjo.

KUNIGAIKŠTIENĖS KOJA

AZORIN

Azorino vieną novelę "Rašytojo palikimas" esame spausdinę 1953 m. birželio numeryje. Ten yra ir jo kūrybos apibūdinimas. Red.

Don Jose Vega, didysis poetas, savo pasakojimą pradėjo šitaip:

— Aš atvykau į Madridą prieš trisdešimts metų. Tada ėjau... Dabar neprisimenu, bet tai ir nesvarbu; mano galva, tamstos matote, yra balta. Aš atvykau į Madridą prieš trisdešimts metų; tai buvo pirmas kartas, kai patekau į sostinę. Atvykau užkariauti garbės. Savo miestelyje po truputį, kaip bitė nuo žiedo ant žiedo, rašiau eilių knygą.

Knygą, kaip tamstos žinote, buvau pavadinęs ŠALTINĖLIU. Šaltinėlis! Tuose puslapiuose, laukuose išgyventuose, sudarytuose iš lėto, kaip kad to, kuris mėgsta skanų likerį, šituose puslapiuose aš buvau sudėjęs (su kokiu pasitenkinimu!) mano meilę gamtai. Mano meilę debesims, medžiams, kalnams; mano meilę užsislėpusiems ir jautriems fygmedžiams, kurie daubų gilumoje, gerai apsisaugoję, tylos bičiuliai, drėgnose dirvose, tiesia savo plačius, žalius, kvapius lapus; mano meilę kalnų čiobreliams, rozmarinams; tiem rytinių pakraščių kalnams, tokiem sausiem, tokiem saikingiem savo aukštumu; visoms kvapioms žolėms, kurios įbalzamuoja permatomą, tyrą, krištolinį orą; mano meilę, pagaliau, kad tamstų nevargintų, šnabždantiems, krištoliniams šaltinėliams, kurie veržiasi iš po uolos ir nuteka per baltus akmenėlius, besiraitydami ir pakeliui atspindėdami nukritusius lapus, — ten, į prarają.

Ir tą savo sukurtąją knygą, ŠALTINĖLĮ, lagamine atsivežiau į Madridą. Mano tėvas, miestelio notaras, netikėjo manimi; kai jam kalbėdavo apie mano eiles, linguodavo galva ir koja daužydavo grindis bei šaukdavo: "Tasai mano vaikas! Tasai vaikas!" Bet mano motina... mano motina, tokia šventa, tokia paprasta, visad besišypsanti, vakarais ateidavo į mano kambarėlį, kai jau visi būdavo sugulę, ir mane prašydavo paskaityti eiles, kurias aš buvau parašęs tą dieną. Tada, man pabaigus skaityti, ji pakeldavo savo akis į dangų, ekstazėje sudėdavo rankas ir sakydavo: "Kaip gražu! Kaip gražu!" ir pamažu surinko pinigėlius, kuriuos mano kelionės išvakarėse paslapčiomis man įteikė, kad aš atspausdinčiau knygą.

Tos knygos atspaudžiau tris šimtus egzempliorių; aš išnešiojau redakcijoms tuos egzempliorius, kurie buvo skirti spaudai. Aš labai jaudinaus; eidamas gatvėmis su knygomis, jas laikiau prie krūtinės, kaip tas, kuris meilingai neša kokią būtybėlę. Ėjo dienos, aš pirkinėjau laikraščius. Ėjo dienos, aš godžiai, nerimaudamas skaičiau visus laikraščius. Ėjo dienos, rytais ir vakarais aš peržiūrėdavau plačius laikraščių lapus. Ėjo dienos, joks laikraštis nerecenzavo mano knygos. Aš jaučiau gilų sielvartą. Vienoje mano kambarėlio, penktam aukšte, kertėje ant kėdės gulėjo ryšulys ŠALTINĖLIO, ir aš į jį žiūrėjau ir vėl žiūrėjau su gilia meile, skausmų persunkta.

Laikraščiai tylėjo. Ir vieną dieną nusiminęs grįžtu namo ir ant stalo radau laišką. Laiškas buvo mažytis. Jį atidariau ir perskaičiau:

— "Pone poete: skaičiau tamstos knygą — ŠALTINĖLĮ. Kokia graži knyga. Jau senai bebuvau skaičiusi tokią gražią knygą! Taip ir regiu tyrą, permatomą Rytų dangų tamstos knygos puslapiuose! Taip ir uostau kalnų žoles, tokias aštriakvapes, taip ir girdžiu šaltinėlių harmoningą šnabždėsį! Pone poete, ar tamsta nepanorėtum mane atlankyti? Aš esu namie kiekvieną pirmadienį nuo penktos po pietų. Ar tamsta būsi toks geras ir ateisi? Ir tamstą prašau vieno: niekam apie tai nesakyti. Aš garsiai perskaitysiu vienas tamstos eiles. Sutarta?"

O paskui parašas. Parašas buvo toks: **Kunigaikštienė Rodero.**

Laiškas man padarė gilų įspūdį. Ar buvo tikra tai, ką skaičiau? Ar buvo tikra, kad kunigaikštienės įsimyli poetus? Aš nežinojau, ką galvoti. Negalėjau apsispręsti. Ilgą laiką su laišku rankoje sėdėjau susimąstęs, užsisvajojęs. Taip, taip, iš tikrųjų. Esama kunigaikštienių meilių, dosnių, kurios rašo poetams. Ir to įrodymas buvo tai, kad aš laikiau savo rankose vienos kunigaikštienės laišką. Aš, senjorai, buvau truputį romantikas, tariant, naivus anais metais, mano jaunystės metais.

Pagaliau, aišku, nusprendžiau pasimatyti su kunigaikštiene. Atėjo pirmadienis; aš pasileidau kunigaikščių Rodero rūmų link. Priėjau prie durų, peržengiau slenkstį ir paklausiau durininką.

Durininkas mane nuvedė iškilmingais laiptais. Ten, viršuje, mane įvedė į plačią salę, kurios sienos buvo nukabinėtos paveikslais, o grindys išklotos žvilgančiom lentelėm. Giliausia tyla viešpatavo salėje. Laikas ėjo, kai praslinko pirmasis valandos ketvirtis, aš nejaučiau

jokio keistumo; laikas rūmuose yra kitas dalykas nei penktojo aukšto kokioje skylėje. Pusę valandos išlaukus, jau nerimas pradėjo mane kankinti. Praėjus trims ketvirtims, aš jaučiaus susirūpinęs. Negalėjau suprasti šitokio delsimo; kunigaikštienė turėjo žinoti, kad aš čia jos laukiu. Jeigu žinojo, kodėl nepaliepė nuvesti į kitą salę ir nepasirodė pati? Bet, pagaliau, aš nežinojau rūmų papročių. Ir staiga lengvai sugirgždėjo grindys; aš ūmai pasisukau. Atsidūriau priešais senuką, kuris žingsniavo į mane; tai buvo senukas su baltom žandenom; žandenų baltumas ryškino jo žandikaulių raudonumą; jis šypsojosi ir trynė rankas. Kai atsidūrė priešais mane, lengvai nusilenkė, taip pat nusilenkiau ir aš.

— Tamsta, kokiu reikalu? — kreipėsi į mane.

— Noriu matyti ponią kunigaikštienę, — atsakiau.

Senukas vėl pradėjo šypsotis, dar stipriau nusitrynė rankas ir tarė:

— A! Ponia kunigaikštienė! Ponia kunigaikštienė, ponia kunigaikštienė, ponia kunigaikštienė...

Aš maniau, kad jis niekad nepabaigs kunigaikštienės litanijos.

— Esu iškviestas čia, — jį puoliau; — kunigaikštienė tiek buvo gera, kad paliepė ateiti...

Ir senukas:

— Paliepė ateiti, paliepė ateiti, paliepė ateiti.

— Taip, taip, — tvirtinau truputį susinervinęs, — taip, taip, paliepė ateiti. Turiu jos laišką.

Ir senukas vėl:

— Jos laišką, jos laišką, jos laišką...

— Štai jis! — surikau. — Štai jis!

Užstojo tyla. Senukas žiūrėjo į mane besišypsodamas. Tylėdamas paėmė laišką, kurį jam ištiesiau, greitosiomis peržiūrėjo ir tarė:

— Tai, jaunuoli, ne kunigaikštienės braižas.

— Kaip? Tai ne kunigaikštienės rašysena? — sušukau aš susijaudinęs, išbalęs.

— Ne, ne, ne, ne. Tai ne kunigaikštienės braižas... Tai **mikstifikacija, tai mikstifikacija, tai mikstifikacija...**

Ir nieko daugiau. Per vieną akimirką, — ar tamstos patikėsite? — visas mano romantiškumas, mano jaunuoliškas naivumas, nuoširdumas, kokį atsivežiau iš kaimo, buvo šiurkščiai palaužtas. Nuo tos akimirkos aš pradėjau būti kitas žmogus. Bėgte išbėgau iš kunigaikštienės namų. Dienos bėgo; manau, pralėkė dvi ar trys savaitės. Ir vieną rytą, sugrįžęs namo, kaip ir aną kartą, atradau laišką ant stalo. Popieris buvo tas pats, rašysena buvo skirtinga. Jame buvo rašoma taip:

"Mielas poete! Kaip gailėjaus! Kaip gailėjaus, sužinojusi, kas atsitiko mano namuose! Tai buvo klaida, tamsta man atleisk; netiksliai suprastas, mano įsakymas padarė tai, kad tamsta negalėjai prie manęs prieiti. Ar tamsta man atleisi? Taip, tamsta esi geras, garbingas; tamsta esi poetas; tamsta man atleidi, man atleidi, ir ateisi pirmadienį penktą valandą į šiuos namus. Ankstybesnį laišką aš parašiau ne savo ranka, šitą gi — taip. Noriu atitaisyti padarytą skriaudą. Tad ligi pirmadienio. Ir vis tebeskaitau ir vėl perskaitau ŠALTINĖLĮ. Kokios puikios, kokios švelnios, kokios įžvalgios eilės! Sudievu, mielas poete; ligi pirmadienio.

Ir apačioje: **Kunigaikštienė Rodero.**

Jau aš nebebuvau naivus, nuoširdus vyras, koks buvau buvęs prieš tris savaites; bet kvietimas man padarė gilų įspūdį. Taip, šis laiškas, tikriausia, buvo pačios kunigaikštienės rašytas. Ir kaip palankiai kalbėjo apie mano eiles. Pasiryžau eiti.

Ir kaip peržengiau slenkstį, manęs nevedė kaip anuo kartu į puikią salę, ne. Aš turėjau eiti koridoriais, praėjimais, paskui vėl koridoriais ir praėjimais, paskui lipau laiptais, leidaus žemyn, perėjau per kiemus, vėl kopiau į viršų, ir vėl leidaus žemyn. Aš buvau pavargęs, apsvaigęs, man atrodė keista, nepaprastai keista, kad, norint pamatyti kunigaikštienę, reikėjo tiek bėginėti po jos rūmus. Aš buvau neramus, nusiminęs. Ėjome per dideles sales, skubėjome per praėjimus, nusileisdavome į pirmąjį aukštą, vėl lipdavome į tretįjį. Ir taip per pusę valandos, tris ketvirtis valandos. Pagaliau atsidūriau ruimingam kambaryje, kur prie stalų palinkę sėdėjo šeši ar aštuoni vyrai. Įėjus mane privedė prie vieno tų ponų; akimirką stovėjau priešais jį; jis rašė manęs nematydamas. Staiga pakėlė galvą ir tarė:

— Tamsta ją atsinešei?

— Ką aš turėjau atsinešti? — paklausiau.

— Sąskaitą! — sušuko kimiu balsu, pasipiktinęs.

— Aš neturiu jokios sąskaitos, — atkirtau taip pat nemandagiai. — Aš turiu laišką iš kunigaikštienės.

— Kas tai per laiškas? — paklausė raštininkas.

— Šis laiškas, kurį esu gavęs iš kunigaikštienės Rodero.

Ir jį įteikiau; jį greit perskaitė ir man sugrąžino šiurkščiai sakydamas:

— Ko čia tamsta ateini mus trukdyti? Ar mes galim laiką gaišti niekniekiams? Čia yra Rodero namų administracija. Jeigu tamsta turi kokią sąskaitą, ji bus apmokėta; šis laiškas neturi jokios reikšmės.

Ir vėl ėmė rašyti. Aš išėjau pasipiktinęs, užsigavęs pačiu savim. Tas mažas naivumo likutis, dar buvęs užsilikęs manyje, dabar visiškai išnyko. Ne, pasaulyje nebuvo romantinių kunigaikštienių. Kunigaikštienė, įsimylinti poetą? Cha, cha, cha! Prabėgo dešimts, dvylika, penkiolika dienų. Vieną popietę pasibeldė į mano duris; atidariau, ir įėjo elegantiškas ponas. Jam buvo patikėtas sunkus uždavinys; jis atėjo kunigaikštienės pavestas. Kunigaikštienė labai gailėjosi to, kas įvyko; nenorėjusi man rašyti; pas mane atsiuntė savo ūkvedį, kad mane atsiprašytų. Pas mane atėjęs ponas kalbėjo taip mandagiai, taip nuoširdžiai, kad aš palikau sužavė-

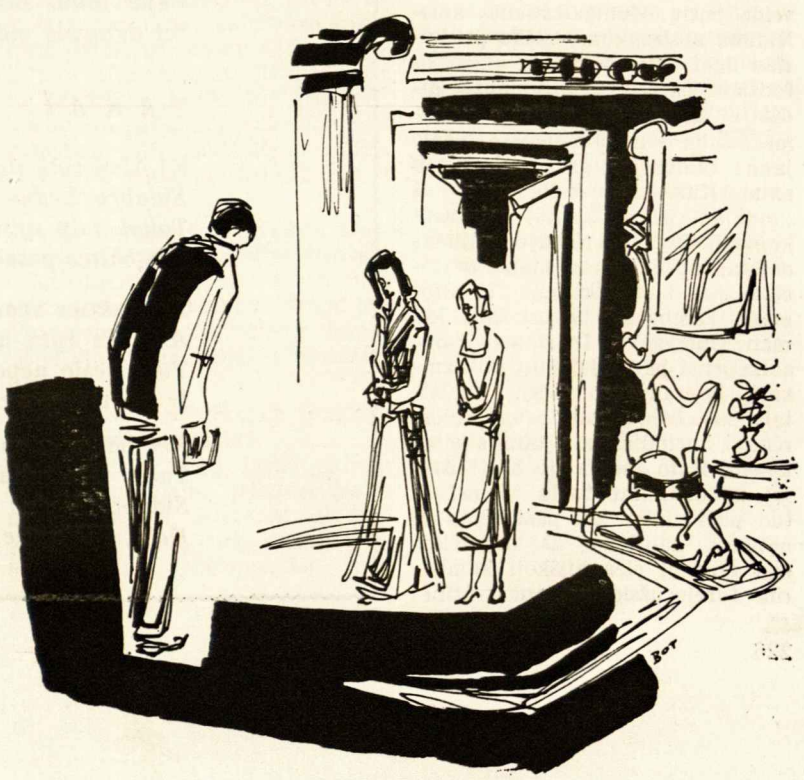

tas ir pasižadėjau ateiti už trijų dienų, kitą pirmadienį, į pasimatymą, kurį kunigaikštienė teikėsi man paskirti. Štai atėjo ir pirmadienis; aš traukiau Rodero rūmų link. Įžengiau į salę, kurioje buvau laukęs pirmą kartą. Praėjo dešimts minučių, prabėgo ketvirtis. Jau pradėjau nerimti, kai gilumoje atsidarė durys... Ir ką tamstos pasakysite, kas išėjo per tas duris? Iš nugaros pamačiau jauną vyrą, baltai apsirengusį, kaip gydytoją savo klinikoje. Ir kai išėjo, iš tikrųjų buvo gydytojas. Apsisukė, atsistojo priešais, ir pasibaisėjęs pamačiau, kad rankose laikė žmogaus koją, juodą koją, kraujuojančią, ištinusią; kitas gydytojas, taip pat baltai vilkis, išėjo vėliau, šis nešė platų indą ir į jį žiūrėjo netoliese lango. Trečias ponas prisiartino prie manęs ir man pasakė; kad kunigaikštienė tik ką buvusi operuota. Lengva žaizda, iš pradžių užleista, iššaukusi gangreną, kurios nebuvę galima pašalinti, ir reikėję amputuoti koją. Ir ten, alkoholio inde, prie lango, ant stalo, gulėjo koja, taip, kunigaikštienės koja. Ir kunigaikštienė esanti pasiryžusi priimti mane, poetą, tučtuojau, jeigu aš noris. Savaime aišku, susijaudinęs, giliai susijaudinęs, išėjau iš rūmų. Ir prižadėjau grįžti už dviejų savaičių, kai kunigaikštienė jau bus pasveikusi.

Ir iš tikrųjų, po dviejų savaičių grįžau. Nereikėjo ilgai laukti; vos tik įėjau į salę, kurioje jau esu dukart buvęs anksčiau, perėjau į kitą salionėlį. Šitame salionėly buvo, pagaliau! — kunigaikštienė Rodero. Kunigaikštienė buvo kokių keturių dešimtų metų ponia, ėjo pasiramstydama dviem ramentais; jos drabudžiai atrodė truputį apleisti, taip pat nerūpestingas buvo sušukavimas, ilgos garbanos krito iš abiejų veido pusių. Kunigaikštienės apsileidimą apsirengime, aišku priskyriau ligai. Su labai gilios pagarbos žodžiais pareiškiau užuojautą didžiajai poniai dėl patirtos nelaimės; šalia kunigaikštienės stovėjo jauna kambarinė, graži, šelmiškom akim. Kuri laiką kalbėjomės; aš pradėjau itarti kažką neįprasta kunigaikštienėje. Nebuvo galimas daiktas apsileidimas, mano pastebėtas pas kunigaikštienę. Iš kitos pusės, kambarinė buvusi šalia jos, mane intrygavo. Ir staiga, kunigaikštienei bevaikščiojant po kambarį, besiramstant dviem ramentais, pastebėjau, kad abejom kojom rėmėsi į grindis. Taip, taip, abejom kojom. Kaip tai galėjo būti? Argi jai nebuvo amputuota viena? Ir tuo pačiu laiku kai pastebėjau ta netikėtą naujieną, aš pamačiau, kad gražioji elegantiškoji kambarinė turėjo užsidėjusi ant krūtinės deimantinį kunigaikštišką vainikėlį. Visa buvo apgavystė! Ir kunigaikštienė nebuvo kunigaikštienė. Kunigaištienė buvo toji gražioji kambarinė, bet ne anoji ponia, tariamai besiramstanti ramentais. Vienu akimoju iš pagarbos perėjau į drąsą. Taip, aš esu patapęs žaisleliu moters, norėjusios iš manęs pasijuokti. Gerai, tad pažiūrėsime dabar, kas iš ko pasijuoks! Ir staigiu, netikėtu judesiu pagriebiau gražiąją kambarinę į glėbį, tai yra tikrąją kunigaikštienę, ir pradėjau bučiuoti, aistringai bučiuoti į veidą, į akis, į lūpas.

— Ir kas paskui įvyko, mielas Don Jose?

— Paskui įvyko, brangūs bičiuliai, kad po savaitės, Rodero kunigaikštienės pakviestas dalyvauti literatūriniuose pietuose, aš tuojau atėjau. Ir pamačiau, kad ponia su ramentais iš tikrųjų buvo kunigaikštienė. Ir kambarinė buvo kambarinė. Pokštas pasirodė puikus. Su kunigaikštiene buvo dešimts ar dvylika pačių žymiausių ispanų rašytojų. Kunigaikštienė su žaviu mandagumu mane pristatė jiems visiems. Įėjo tarnas, nešdamas ant sidabrinio padėklo dešimtį ar dvylika ŠALTINĖLIO egzempliorių, visi jie buvo meniškai įrišti. Kunigaikštienė kiekvienam jų įteikė po knygą. Visi jau žinojo mano knygą. Nuo tos dienos aš patapau garsus. Už tai turiu būti dėkingas linksmajai, duosniajai kunigaikštienei Rodero.

— O kaip su kunigaikštienės koja?

— Koja? Ji buvo padirbdinta iš vaško ir aplaistyta avies krauju.

—Jau nebėra linksmų kunigaikštienių!

— Ai, kokia kunigaikštienė toji Rodero — kunigaikštienė! — sušuko don Jose Vega, didysis poetas.

O paskum, pamėgdžiodamas baltom žandenom senuką: — Ai, kokia kunigaikštienė, kokia kunigaikštienė, kunigaikštienė, kokia kunigaikštienė, kokia kunigaikštienė!

(Išvertė P. Gaučys)

E. Buračaitė

S N A I G Ė S

ERDVĖJE *supos lietus*
Baltų, mažų drugelių.
Jie meldės, kad galėtų
Niekad nebaigt to kelio.

Bet žemei buvo ilgu.
Dangus pasigailėjo.
Ir šitaip žemę pilką
Sniegu olėmis nusėjo...

* * *

Tai snaigių pasakėlei,
Tiems žiedams sidabriniams
Vėjas takus sumaigė
Iki dangaus mėlynės...

T A K A I

KLAUS *tylų ilgesį sapnai,*
Sidabro žiedus žemės glaus...
Takai, taip tyliai ir lėtai,
Per baltas pasakas keliaus...

Jie nakties žvaigždes suskaitys,
Apglenks rytų aušras,
Tik ilgesio nepasivys
Ir laimės nesuras...

Per baltas pasakas keliaus
Takai taip tyliai ir lėtai,
Sidabro žiedus žemė glaus —
Kam, Viešpatie, mane čia palikai?

DARBO IR STUDIJŲ METAI

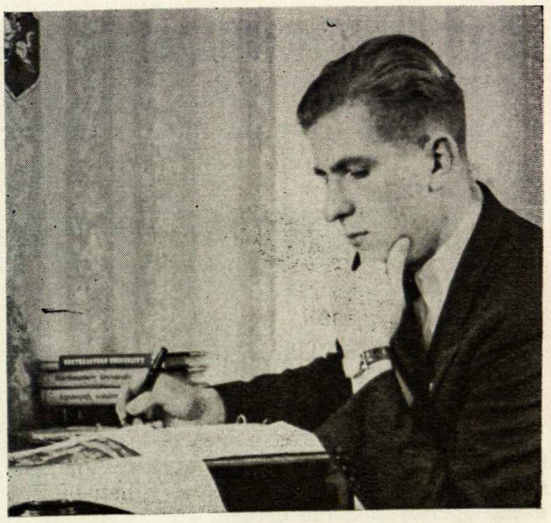

Kęstutis Keblinskas, SAS valdybos pirmininkas

SAS VALDYBOS PASIKALBĖJIMAS SU "ATEITIES" REDAKCIJA

1. Kaip vertinate vasaros stovyklą, ar ji praėjo sklandžiau nei pernai?

Šių metų vasaros stovykla ir metinis sąjungos suvažiavimas Watervliete, Mich., pavyko puikiai. Stovyklos metu turėjome visą eilę įdomių ir momentui pritaikytų paskaitų, suvažiavimo metu apsvarstėme daug neatidėliotinų organizacinių reikalų, o svarbiausiai, aptarėme ir priėmėme naujuosius sąjungos įstatus. Visi posėdžiai praėjo pakilioj darbo nuotaikoj. Atrodo, kad ta nuotaika nariuose vyrauja dar ir dabar, nes kai kurios draugovės rodo daug veržlumo savo veikloje.

Sunku palyginti šią stovyklą su pernai metų Kennebunke. Abi padarė dideli įnašą studentų ateitininkų veikloje, abi buvo gausios ir turiningos. Kennebunke patys studentai daugiau pasireiškė paskaitomis ir referatais, Watervliete — beveik vien tik diskusijom. Kennebunke paskaitos visumoje buvo gal kiek svaresnės, tačiau Watervlieto suvažiavimas buvo darbingesnis ir pati stovyklos nuotaika pakilesnė. Administraciniu atžvilgiu Watervlieto stovykla bus bene geriausiai pavykusi iš visų iki šiol buvusių. Tai nuopelnas buvusios centro valdybos ir stovyklos vadovybės.

Stovyklautojų šiais metais suvažiavo apie 90, truputį daugiau nei pernai. Pažymėtina, kad šį kartą stovyklautojų tarpe matėsi studentų iš visų draugovių, tuo tarpu pernai stovyklavo daugumoj rytinių valstybių ateitininkai.

2. Kokį įspūdį stovykla padarė patiems studentams?

Stovykla daugumai studentų paliko labai gerą įspūdį. Kalbama, kad šiais metais buvusi geresnė nuotaika, kilusi iš draugiškesnės atmosferos.

3. Kiek dalyvavo kongrese Chicagoje, ar aktyviai įsijungė į kongreso rengimo talką, į kongreso darbus?

Ateitininkų Federacijos kongrese, Chicagoje dalyvavo netoli 200 studentų ateitininkų. Kongreso rengime ir darbuose SAS nariai pasireiškė labai aktyviai. Keletas studentų dirbo įvairiose rengimo komisijose, savo pajėgomis studentai surengė susipažinimo vakarą, sudarė kongreso mandatų ir registracijos komisijas bei sekretorijatą.

4. Kokių pakeitimų yra naujai priimtame statute?

Naujai priimti įstatai yra pritaikyti veikimo sąlygoms šiame krašte. Pagal buvusį statutą, SAS tvarkėsi korporaciniais pagrindais, kas pastaruoju metu praktiškai negalėjo būti vykdoma. Naujuose įstatuose įvestas "padalinio" konceptas — SAS pilnateisiais vienetais yra skaitomos ir korporacijos ir draugovės. Pakeistas ir atstovavimo būdas SAS suvažiavimuose: balsavimo teisę turės nuo tam tikro narių skaičiaus rinkti atstovai, bet ne visi sąjungos nariai, kaip buvo anksčiau. Be šiu pakeitimu naujuose įstatuose aiškiau apibrėžiamos nario ir kandidato teisės bei pareigos, nustatomi padalinių mokesčiai SAS valdybai, SAS kontrolės komisija peržiūri ir padalinių išdus bei knygas.

5. Ką numatote per Kalėdų atostogas, ar šauksite studijų dienas?

Kalėdų atostogų metu rengsime studijų dienas Brooklyne ir gal būt Chicagoje. Studijų dienų tema: "Ateitininkiškas kelias į krikščioniškąją šeimą".

6. Į ką savo programoje daugiausia dėmesio kreipiate?

Šį semestrą savo darbo gairėse mes akcentuojame religines-teologines studijas. Kadangi didesnė dalis mūsų narių lanko nekatalikiškas kolegijas, jaučiame, kad mumyse pradeda atsirasti krikščioniškų principų pažinimo tuštuma. Reikia tikėtis, kad religinių klausimų studijos šią tuštumą bent dalinai užpildys.

7. Kokius mokslus ateitininkai studentai daugiausia studijuoja?

Kaip ir kitose akademinėse organizacijose, taip ir pas mus daugiausiai inžinerijos studentų — apie 50%. Kiti atstovaujami mokslai yra chemija, sociologija, kalbos ir komercija.

8. Kur geriausiai veikia studentai ateitininkai? Gal atrodys neįtikėtina, bet geriausiai veikia mažos draugovės. Štai praeitam suvažiavime buvo pagirtos Hartfordo, Putnamo ir Detroito draugovės. Prie šių gal dar reikėtų pridėti New Yorko ir Baltimorės vienetus. Iš viso turime vienuoliką draugovių ir vieną korporaciją — "Giedrą".

9. Kiek studentai ateitininkai įsijungę į vietinę lietuvišką veiklą?

Sunki studijų našta ir organizacinio darbo gausumas ne visur leidžia studentams ateitininkams aktyviai įsijungti į bendrą visuomeninę-kultūrinę veiklą. Tačiau kai kuriose vietovėse ateitininkai lietuviškoj visuomenėj dirba pasigėrėtinai. Štai keletas studentų ateitininkų dėsto lituanistikos mokykloje, kiti talkininkauja įvairių minėjimų ruošime, dirba parapijinėse organizacijose, dalyvauja lietuviškuose radijo pusvalandžiuose, meno rateliuose, choruose, bendradarbiauja spaudoje. Nors mūsų narių įnašas visuomeniniam darbe nėra labai didelis, tačiau kiekvienas, nors ir menkas pasireiškimas turi savo vertę, nes jaunimas, pripratęs atlikti savo pareigą visuomenėje, nesišalins nuo jos ir tuomet, kai baigs studijas ir turės galimybės atlikti didesnius darbus visuomenės labui.

KONGRESO NUTARIMAI

Penktasis Ateitininkų kongresas, įvykęs Chicagoje rugsėjo 4 ir 5, yra priėmęs visą eilę nutarimų, ypač kreipdamas dėmesio dabarties reikalams. Čia dedame sisteminę santrauką nutarimų, susijusių su ateitininkų katalikiškumo ir tautiškumo principais. Kitame numeryje bus paskelbta antroji dalis tų nutarimų.

I. Lietuvos vadavimo ir lietuvybės išlaikymo reikalai

1. Lietuvos gelbėjimas ir nepriklausomos valstybės gyvenimo atstatymas yra pirmasis ir pats didžiausias viso pasaulio lietuvių uždavinys; niekas negali tos pareigos išvengti, nenusikaltęs savo tautai ir už jos laisvę ir gyvybę kovojantiems ir žudomiems pavergtoje tėvynėje. Dėl to ateitininkai:

a. Iškilmingai pareiškia savo tvirtą plieno kietumo pasiryžimą ir nusistatymą visas savo jėgas skirti lietuvių tautos laisvei ir Lietuvos nepriklausomybei atgauti;

b. kviečia visų kontinentų lietuvius dar uoliau jungtis į tą didį ir nelengvą darbą ir didžioje vienybėje dirbti laisvojo pasaulio sąžinei pažadinti ir Lietuvai iš vergijos vaduoti;

c. kiekvieną savo narį įpareigoja, kiek ir kuo tik jis gali, remti Lietuvos Išlaisvinimo Vyr. Komitetą, Lietuvos diplomatinius atstovus, Amerikos Lietuvių Tarybą ir tas institucijas, kurios siekia Lietuvą laisvinti;

d. seka gyvenamojo krašto spaudą, ją informuoja apie Lietuvos reikalus ir atitaisinėja neteisingas žinias bei klaidingas informacijas;

e. ieško lietuvių tautai draugų ir juos patelkia Lietuvos laisvinimo žygiams.

2. Lietuviams nesavo žemėje graso nutautėjimo pavojus, jei nebus sutelktos visos mūsų pajėgos tautos gyvybei išlaikyti ir lietuviškai kultūrai ugdyti. Dėl to ateitininkai:

a. padeda organizuoti Lietuvių Bendruomenę ir ją remia, neatsisako joje prisiimti vadovaujamųjų pareigų, vykdo jos kultūrinius uždavinius, kuriems atlikti nėra pajėgūs nei atskiri asmenys nei atskiros organizacijos;

b. paremia lietuvius varge, rūpestyje ir skausme, kad kiekvienas lietuvis pajustų, jog jis yra brangintinas lietuvių tautos narys, ir uoliau laikytųsi savo tautiškumo bei geriau atliktų savo pareigas lietuvių tautai;

c. stengiasi lietuviškąją dvasią gaivinti, kur ji yra prigesusi, ir stiprinti, kur jai susidaro pavojus susilpti šeimoje, mokykloje, bažnyčioje, organizacijose bei viešame lietuvių gyvenime;

d. laiko savo būtina pareiga dalyvauti tautinių švenčių, sukakčių ir Lietuvos praeities skaudžiųjų bei džiaugsmingųjų įvykių minėjimuose;

e. rūpinasi lietuviškomis mokyklomis ir jaunimo vasaros stovyklomis ir siunčia į jas savo vaikus; kur parapinėse mokyklose lituanistika nepakankamai arba visai nedėstoma, vaikus privalomai leidžia į papildomas lituanistines mokyklas ar pamokas; sendraugiai laiko savo pareiga jose dėstyti ir padėti jas išlaikyti;

f. nuoširdžiai dėkoja tiems kunigams klebonams, kurie leidžia lituanistinius dalykus dėstyti kvalifikuotiems lituanistams mokytojams, ir toms seserims mokytojoms, kurios atsideda lietuvių kalbai, istorijai bei geografijai dėstyti, pačios gilinasi į tuos dalykus ir su mokiniais kalba lietuviškai.

g. primena moksleiviams ateitininkams, kad lituanistikos mokytis ir gerai tą darbą atlikti yra jų garbės pareiga, ir skatina juos traukti visus lietuvius moksleivius į lituanistines mokyklas ir pamokas;

h. įpareigoja studentus akademiniu lygiu pažinti lietuvių kultūrą ir praeitį, savo specialybės žinias įgusti reikšti lietuviškai, neapleisti humanitarinių, ypač lituanistinių mokslų, ir ruoštis pavaduoti senesnės kartos lituanistus jų darbe;

i. skatina jaunimą dalyvauti parapijų ir kituose choruose ir tautinių šokių bei vaidybos rateliuose, mokytis lietuviškųjų dainų ir muzikos, o taip pat burtis į lietuviškas sporto organizacijas ir savo taurumu bei laimėjimais kelti lietuvio vardą;

k. savo parama ir sugebėjimais jungiasi į lietuviškos kūrybos darbą moksle, dailioje literatūroje ir mene; vardinių ir kitomis progomis dovanų teikia lietuviškas knygas, lietuvių dailininkų paveikslus ir tautodailės kūrinius;

l. nekraipo savo lietuviškųjų vardų ir pavardžių, rūpinasi greičiau atlietuvinti iškreiptąsias, visur pabrėžia savo tautybę kitataučių tarpe;

m. atskiruose savo organizacijos vienetuose išeina specialią lituanistine programa.

II. Religinis gyvenimas ir katalikiškoji akcija

3. Turėdami savo šūkiu "Visa atnaujinti Kristuje", ateitininkai neišleidžia iš akių, kad to atnaujinimo būtų uoliai siekiama asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime. Jie:

a. gilesniu katalikų tikėjimo tiesų pažinimu, dažna ir bendra komunija, uždaromis rekolekcijomis, susikaupimu religinėse šventėse, maldomis minėjimuose bei susirinkimuose ir kt. stiprina savo dvasią, religini sąmoningumą ir savo kūrybines jėgas;

b. meldžiasi už Lietuvą, partizanus ir išvežtuosius; remia arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylą; prašo savo dvasios vadus tirti galimybes ateitininkų ideologo Stasio Šalkauskio beatifikacijos bylai užvesti; palaiko Fatimos sąjūdžio vedimą akciją visuomenėje už didesnį maldingumą į Mariją.

c. laikosi lietuvių tautoje įaugusių religinių tradicijų, surištų su Katalikų Bažnyčios liturginiais metais ir atitinkamomis šventėmis bei pamaldomis;

d. kunigai ir pasauliečiai rūpinasi, kad lietuviams mokiniams būtų lietuviškos pamaldos su lietuviškai skaitoma evangelija, atitinkamu jų amžiui pamokslu, lietuviškomis giesmėmis ir bendromis maldomis;

e. atskiruose savo vienetuose rūpestingai ir nuosekliai išeina religinę programą, paruoštą jų dvasios vadų.

4. Visada gyvai reiškęsi lietuviškoje katalikiškoje akcijoje ateitininkai gyvenamojo momento yra skatinami tą savo aktyvumą dar sustiprinti, jungiantis darbui lietuvių katalikų organizacijose ir lietuviškose parapijose. Jie:

a. glaudžiai bendradarbiauja su gyvenamojo krašto lietuvių katalikų organizacijomis ir jas jungiančiais centrais (JAV — su ALRK Federacija, Kanadoje — su LK Federacija ir t.);

b. deda pastangų, kad visos vieno

Kaunas žiemą — Nuotr. V. Augustino

Lijo lietūs, siautė pusnys šaltos,
O nameliuos gera — kaip danguj.
O aplink, kaip žiedas, baltas baltas
Skendo Kaunas sniego prieblandoj.

O dabar kada sukursim šviesų
Židinį ant Nemuno krantų
Ir kada sugrįšim pailsėti
Ant sutryptų karo pamatų?

Bern. Brazdžionis

---

krašto lietuvių katalikų jaunimo organizacijos sueitų į artimus ryšius ir bendromis jėgomis siektų didžiųjų lietuviškųjų ir katalikiškųjų idealų ir Lietuvos laisvės; JAV ateitininkai artimai bendrauja su Lietuvos vyčiais, stengiasi jiems padėti ir sutartinai veikti;

c. jaučia būtino reikalo išsiblaškiusiam po pasaulį lietuvių katalikiškajam jaunimui turėti visus jungiantį centrą ir prašo ALRK Federacijos imtis žygių tokiam centrui artimiausiu laiku suorganizuoti;

d. uoliai dalyvauja lietuviškųjų parapijų gyvenime ir stengiasi išlaikyti jų lietuviškumą; remia naujų bažnyčių, koplyčių ir šventovių statymą ir rūpinasi, kad jos būtų pavadintos lietuviškais vardais (Aušros Vartų, Šiluvos, Šv. Kazimiero ir k.);

e. prenumeruoja, skleidžia ir remia lietuvių katalikų leidžiamus laikraščius, žurnalus ir knygas;

f. stengiasi gerai pažinti gyvenamojo krašto katalikų religinį gyvenimą, jų organizacijas (JAV — Newman Club, CYO, Stud. Ass. ir k.), katalikiškos akcijos siekimus bei metodus ir visa, kas tiktų lietuviams, prisitaikyti savo asmeniui ir veiklai.

Dr. Jurgis Sauerveinas — romantinė 19 amžiaus figūra, mokėjęs 50 kalbų. Jo meilė Rumunijos karalienei ir Lietuvai. Uuolus lietuviškų laikraščių bendradarbis, "Aušros" poetas.

SVETIMŠALIS PARAŠĖ LIETUVOS ANTRĄJĮ HIMNĄ

1873 m. į Klaipėdos kraštą atvyko vokietis Dr. Jurgis Sauerveinas. Rodos, nieko nuostabaus, nes kraštą valdė vokiečiai. Bet jis atkeliavo iš Anglijos ir tuoj susidraugavo su lietuvininkais. O tai buvo keista. Ir dar daugiau! Jis rodė lietuviams daug simpatijos, mokėsi kalbos ir greit bylojo, kad lietuvių kalba esanti seniausia iš gyvųjų kalbų ir turinti daug panašumo su sanskrito kalba.

Išmokęs lietuviškai, jis stojo ginti lietuvių. Suorganizavo įvairius prašymus su daugybe parašų ir siuntė Vokietijos kaizeriui, kad leistų lietuvių vaikus mokytis lietuviškai. Tris kartus lietuvių vardu statė savo kandidatūrą į seimą. O 1878 m., Martynui Šernui išleidus "Lietuvišką Zeitungą" Klaipėdoje, Sauerveinas išspausdino jaudinančias eiles:

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt,
Tą garbę gavome užgimę,
Tą ir neturim leist pražūt.

Kaip ąžuols drūts prie Nemunėlio,
Lietuvis nieko tik nebos.
Kaip eglė ten prie Šešupėlio
Ir vėtroj ir žiemoj žaliuos....

Kai žodžiai uždegė anų širdis, jie klausė, kas jis. Ir mes su jais kartojame: kas tas ateivis?

O tai buvo romantinė 19 amžiaus figūra. Gimė 1831 sausio 15 d. Hannoverio provincijos Gronau miestelyje evangelikų kunigo šeimoje. Aukštuosius mokslus ėjo Goettingeno universitete, studijuodamas rytų kalbas. Buvo retų gabumų poliglotas, iš žmonių lūpų greit pasisavindavo kalbas. Raštu ir žodžiu mokėjo apie 50 kalbų, jis pats sakėsi, kad susikalba 200 kalbų.

Šis kalbinis fenomenas išaugo vokiečių romantinėje idealistinėje filosofijoje. Iš Fichtės jis pasigavo, kad toji tauta yra aukštesnė, kuri humaniškesnė. Norėdamas parodyti vokiečių pranašumą, jis darė gera kitom tautom, pats virsdamas kosmopolitu. Kaip grynas idealistas, gynė mažųjų tautų reikalus, bendradarbiaudamas jų spaudoje.

Kalbų mokėjimas visur skynė kelią. Atvykus persų šachui į Berlyną, jis buvo vertėju. Londone vyriausybei perskaitė Etiopijos imperatoriaus laišką.

Dažniausiai jis buvo svetimų kalbų mokytoju didikų šeimose. Viena jo mokinė buvo Rumunijos princesė, atkeliavus Vokietijon mokytis. Gana triukšminga ir keistuolė ji buvo, pravariusi daugel mokytojų, kol susitiko su Dr. J. Sauerveinu. Šis sugebėjo ją suidominti ir pririšti. Be to, ji buvo rašytoja, pasirašydavo Silvos slapyvardžiu (šituo vardu žinoma rumunų literatūroje). Prasidėjo pokalbiai apie literatūrą ir abipusė karšta romantiška meilė. Tuoj pastebėjo dvariškiai, ir mokytoją pravijo. Vėliau ji ištekėjo iš Rumunijos karaliaus Karolio, bet Sauerveinas neužmiršo tos gražios meilės. Tai liudijo V. D. Universitete Kaune buvę jo dienoraščio lapai. Jis ją nuolat Silva prisiminė ir po dešimties metų drįso aplankyti karalienę.

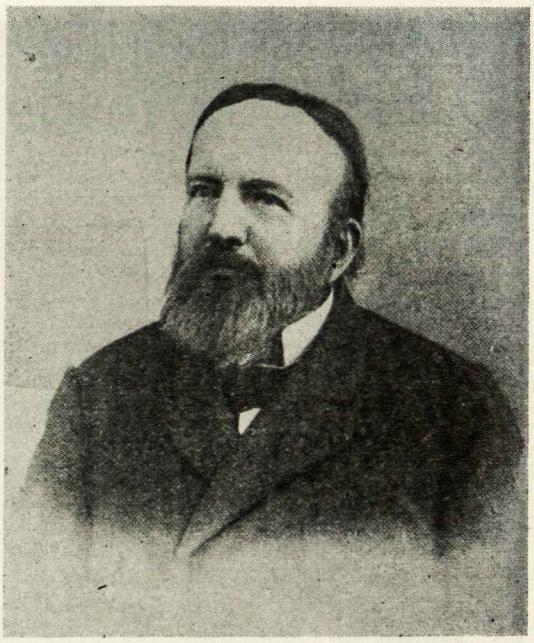

Dr. Jurgis Sauerveinas

Iš Vokietijos jis nukeliavo į Londoną, kur mokė didikų šeimose ir "Britanijos Šv. Rašto Draugijoje" taisė ar vertė šv. Raštą į daugelį kalbų. Jei prireikdavo kokios kalbos, nuvykdavo į tą kraštą ir iš žmonių greit išmokdavo. Taip jis išvažinėjo beveik visą žemės kamuolį.

Patekęs į Lietuvą, skyrė jai daugiausia laiko, labiausiai ją pamilo. Patiko jam ne tik kraštas, kalba, kurią laikė kalbų motina, bet ir lietuvių būdas, pamaldumas, nes ir pats buvo pamaldus. Ir dar daugiau! Jis pasidarė karštas patriotas. Kaip anuomet buvo madoje, taip ir jis rašė eiles. Štai jis apdainuoja Lietuvą:

Lietuva ant visados,
Kamps grožybės dyvinos:
Žalios girios čia gaivina,
Žalios lankos čia vėsina.
Vėjas už' per beržynėlį,
Už' per marių pušinėlį,

Ir iš dangiškos šviesybės
Žvaigždės šviečia iš aukštybės,
Kamps grožybės dyvinos,
Lietuva ant visados.

Arba:

Prisikelk dabar
Gyva būsi dar,
Prisikelk miela
Tėviškė mūs Lietuva!

Prisikelti reik,
Bus Velykos veik,
Bus pavasaris!

Tačiau jis neturėjo poetinio talento, tik iš reikalo rašė, nes troško, kad lietuvybė sužydėtų. Jis tikėjo lietuvių tautiniu atgimimu, pranašaudamas:

Naujas bus pavasarėlis,
Kalbai mūs lietuviškai,
Aš tik mažas viens paukštelis,
Stipresni bet bus draugai.

JONAS KUČIAUSKAS

CHARAKTERIO UGDYMAS

Kas yra charakterio žmogus? Pernykštėj stovykloj vienas iš moksleivių į šį klausimą atsakė: "Tai yra žmogus, kuris žino, ką daro". Taip. Bet dar ne viskas.

Pavyzdžiui tu skaitai žurnalą, pilną spalvuotų paveikslų ir paveiksliukų su visokiom kino žvaigždėm, o tuo pačiu laiku žinai, kad reikia paruošti pamokas rytdienai. Ir nors jauti, kad laukia darbas, tačiau vistiek žiūri į paveiksliukus, ir gana. Ar žinom, ką darom?

Šit dar kitas pavyzdys. Į mūsų mokyklą ar kolegiją atvažiuoja vysk. Sheen skaityti paskaitos, tačiau į paskaitą eiti niekas neverčia: jei nori, gali traukti namo. Kai kurie iš mūsų nutaria tuo laiku pamatyti išgarsėjusį filmą... Ar žinom, ką darom?

Jeigu šitaip elgtumėmės, būtume žmogiukai be charakterio. Tokių pilna visur, ypač turtais nepasotinamoj Amerikoj. Su jais kalbamės mokykloje, su jais juokiamės kine. — Jie yra tušti, bet jie veikia į mus, nes jų daug.

Tihamer Toth taip paaiškina elgėsi žmonių be charakterio:

"Žinot kodėl dauguma jaunimo rūko? Sakysi, kad gardu. Visai ne! Tik todėl, kad daug ir kitų taip daro. Kodėl daugelis žmonių palinkę kitus išdidžiai kritikuoti? Irgi tik todėl, kad ir kiti taip daro. O dėl ko yra tokių lengvapėdiškų nykštukų? Dėl to, kad ir kiti tokie yra."

Dar neužtenka žinoti, ką darom, jei dar neturim stabdžio, kuris padėtų mums išvengti aklo kitų sekimo. "Jaunuolis jaunuolė įsigyja charakterį tik tada", — sako T. Toth, — "kada gyvena pagal principus".

Principai mūsų veikloje

Neužtenka tik žinoti ir norėti, — reikia įsitikinti ir vykdyti. Norai ir užsimojimai pavirs realybe tik tada, kada juos įsitikinusiai vykdysime.

Pav., koks yra teisingas principas draugų atžvilgiu? "Ko noriu, kad man būtų daroma, tą turiu ir pats kitam daryti." Ir vykdykime! Einam į kiną ar į operą. Ateina mintis, kad būt gerai, jei draugas už mane užmokėtų. Tad, kodėl man neimt ir už jį užmokėt? Juk norėjau, kad jis už mane mokėtų! (Žinoma, mergaitės šitam nutikime neįskaitomos...) Čia tik pavyzdys. Gyvenime šitokių ir panašių pavyzdžių yra daug, jie sutinkami mūsų kasdienybėje, ir todėl duoda mums progos ugdyti kilnų draugiškumą.

"Principų rinkinys, apimantis visas gyvenimo sritis, sudaro idealą", rašo jėzuitas Ernest R. Hull. Kitaip pasakius, kiekvienas žmogus su principais turi idealą.

Mes, ateitininkai, galime didžiuotis, turėdami kilnų idealą. Kas gali būt idealiau, kaip "Visa naujinti Kristuje"?

Ateitininkiškoje veikloje mes privalom vykdyti visus principus. Paimkim paprasčiausią visuomeniškumo pavyzdį — kito asmens pasveikinimą, kas vadinama mandagumo išraiška, bet tai iš tikrųjų slepia daug daugiau, kaip mandagumo išraišką. Kitą pasveikindami, jį pagerbiam. O jei jį pagerbiam, tai patys nusižeminam kiekvieną kartą pasveikindami, nes be nusižeminimo kitam pagarba neįmanoma. Argi tai ne idėja, kurią katalikiškumas mums visada skiepija?

Kada principus vykdysim, tada žygiuosim keliu į žmogaus charakterį. Charakterio žmogui nesunku tapti didele asmenybe. At-kų organizacija kaip tik ir buvo įkurta tam, kad jaunuolį skatinte skatintų ir jam padėtų tapti asmenybe.

"Tai yra gražu," pasakys ne vienas, bet kaip visa tai praktiškai pasiekti? Atsakydami pajieškokime pavyzdžių iš gyvenimo.

Štai žmogus tampa inžinierium. O kaip jis to pasiekė? "He was lucky!" — tai ir viskas. Visai ne! Šitaip galvodami, lauktume keptų karvelių, skrendančių tiesiai į burną. Jis tapo inžinierium, artistu, garsiu muziku ne todėl, kad jis buvo, kaip amerikiečiai sako, "lucky" bet todėl, kad jis sunkiai **dirbo.**

Darbas yra valios ir charakterio lavinimo mokykla. Lavinti save turim pradėti nuo pačių pamatų — stropiai **atlikti mažus dalykus.**

Mažmožių yra nepaprastai daug. Pav. visuomeniniame veikime jų sutinkame daugybę: korespondenciją parašyti, susirinkiman ateiti ir jame aktyviai dalyvauti, paremti kitų iškeltą gražų sumanymą, regis vis tai mažmožiai, tačiau jie nulemia visos mūsų veiklos pasisekimą.

"Kas nepaiso mažmožių, tas dideliuose dalykuose niekad nebus pasiruošęs", — sako T. Toth. Šitokių mažmožių neatlikimas yra tinginystė. Šitai tinginystei nugalėti reikia tik valios. O valią reikia lavinti, grūdinti, kad būtume tvirto charakterio, aiškaus ir tiesaus būdo žmonės.

Minėtasis jaunimo rašytojas Tihamer Toth, apžvelgdamas jaunuolių charakterio ugdymą, pastebi: — "Kankinio mirties iš mūsų katalikų tikėjimas šiandien nelaukia. Tėvynė didvyriškos mirties irgi nereikalauja. Bet Dievas ir tėvynė reikalauja iš mūsų didvyriško — ne tuščio — gyvenimo. Ir tai yra sunkus reikalavimas."

Didvyriškas gyvenimas pažįstamas tik tvirto ir užgrudinto charakterio jaunimui, kuris brendimo ir pasirengimo metus praleidžia išmintingai, dirba ir lavinasi pasirinktoje organizacijoje, kuriam šviečia kilnūs ir aukos verti idealai!

Šis mažas paukštelis buvo anuomet reikalingas. Jo eiles mėgo žmones, juos guodė ir stiprino.

Kovojo jis dėl lietuviškų teisių raštais ir veikimu, prirašė begales straipsnių ir lietuviškai ir vokiškai, paskelbė "Aušroje" ir keletą istorinių filologinių rašinių, kurie šiandien mokslinės vertės neturi, kaip ir daugelis aušrininkų raštų, be atodairos aukštinančių praeitį ir kalbą.

Po savo raštais pasirašydavo Silvaticus (tai priminė Silvą). Dažniausiai vartojo Girėno slapyvardį, kuris jungtinas irgi su Silva. Kiti aiškina, kad šį slapyvardį pasiėmė iš Girėnų, kuriuose ilgesnį laiką gyveno. Be to, turėjo ir kitų slapyvardžių: Rūkštinaitis, Pelėdaitis arba stačiai Dr. J. J. S.

Dėl lietuviškos veiklos vokiečiai įtarė jį priešvalstybine agitacija, ėmė persekioti, ir Sauerveinas turėjo kraustytis. Nuvyko į Norvegiją ir iš ten dar laiškais ragino žmones kovoti dėl lietuvybės. Norvegijoje prieš 50 metų, 1904 gruodžio 16, jis ir mirė.

Nors perėjo nemaža tautų, bet greičiausiai kitose tautose nepaliko ženklų. Lietuvių tautoje, kurią labiausiai pamilo, jis įspaudė pėdsakus. Jo "Lietuviais esame mes gimę" virto mūsų antruoju himnu, jo paskatinti žmonės budo ir jungėsi į tautinį darbą. Taip jis nors ir atėjęs iš svetur, bet įsijungia į aną "Aušros" gadynę ir šviečia savo skaisčia asmenybe, tauria širdimi

A. Džiugėnas

SPORTAS

Rašo

VYTAUTAS GRYBAUSKAS

KREPŠINIS EUROPOJE

Jei prieš paskutinįjį karą Europoje krepšinis buvo žaidžiamas tik nedaugelyje kraštų, tai po karo jis pradėjo plėstis nepaprastu greičiu. Pirmoj eilėj paminėtina Rytų Europa, pavijusi ir pralenkusi kitas, jau seniai šią sporto šaką kultyvuojančias tautas. Net Albanijoje, Graikijoje ir Turkijoje krepšinis pasidarė viena iš populiariausių sporto šakų. Sunkiau sekasi Vokietijoje, Austrijoje ir Šveicarijoje, o konservatyviosios anglosaksų ir skandinavų tautos, atrodo, niekada negalės pamėgti šio gražaus žaidimo, nežiūrint to, kad jie turi kartais geresnes sąlygas.

Paskutiniuoju metu Europoje krepšinio rungtynės sutraukia gausius žiūrovų būrius, savo skaičiumi dažnai net pralenkiančius amerikiečių publiką. Štai, pav. Europos pirmenybėse Maskvoje kasdien susirinkdavo 50.000 žiūrovų, o tarpvalstybinės rungtynės Paryžiuje, Sofijoje ar Bukarešte visuomet sutraukia per 20.000. Net ir eilinės rungtynės sutraukia vis didesnius skaičius. Negaliu nepaminėti fakto, kad mano komanda Mulhouse mieste, Prancūzijoje, (miestas turi 100.000 gyv.), kiekvienose pirmenybių rungtynėse turėdavo per 2000 žiūrovų. Tuo tarpu Amerikoje, Rochesterio, N. Y. (330.000 gyv.) viena iš geriausių profesionalų komandų — Royals, retai kada surenka 2000 žiūrovų.

Europoje žymiai yra pakilęs bendras krepšinio lygis. Paskiroms valstybėms rinktinių sudarymas nebėra problema. Pasirinkimas didžiausias, kiekvieną senesnį žaidėją pavaduoja dešimtys jaunų ir geresnių. Tiesa, savo taktinėmis plonybėmis 1939 metų Europos meisteris — Lietuva (Lubinas, Kriaučiūnas, Budriūnas, Ruzgys, Jurgėla, Andrulis I. Puzinauskas ir kt.) pralenktų daugelį Europos rinktinių.

Europos krepšiniui daug pagelbėjo pasilikę po karo amerikiečių kariai, bet labiausiai pasitarnavo mūsų Ruzgys, padaręs tiesiog perversmą Prancūzijos krepšinyje, o per jį ir visos Europos. Ruzgio dėka tuoj pat po karo Prancūzija laimėjo Londono olimpijadoje sidabro medalį. Šiuo metu ji turi dideli skaičių gerų trenerių, o jų rinktinės dabartinis treneris Busnel savo autoritetu žinomas visoje Europoje. Mūsų garbei ne kartą jis yra minėjęs, kad prancūzams krepšinio šviesa yra atėjusi iš Baltijos kraštų, paminėdamas Ruzgio, Varkalos, Biručio, Grybausko, Baumanio, Perkon's pavardes.

Prie krepšinio lygio pakilimo prisidėjo ir geresnės sąlygos. Visur stengiamasi pereiti iš lauko aikščių į sales, įrengtas moderniai, net pagal amerikietišką stilių. Vakarų Europoje šios salygos priklauso nuo atskirų klubų ar asmenų, tačiau Rytų Europoje sportas proteguojamas pačios valstybės. Todėl nenuostabu, kad tokia Sovietų Sąjunga yra pralenkusi kitus daugelyje sporto šakų.

Klasifikuojant atskirų Europos valstybių pajėgumą, nereikėtų remtis paskutiniųjų pirmenybių rezultatais, nes dalis valstybių nedalyvavo iš viso, kitos, gi, negalėjo išstatyti savo geriausios sudėties. Pav., trims geriausiems Belgijos rinktinės žaidėjams, tarnaujantiems šiuo metu kariuomenėje, nebuvo leista vykti už "geležinės uždangos". Remiantis įvairiais tarpvalstybiniais susitikimais ir turnyrais, Europos komandas būtų galima taip suskirstyti:

1. Sovietų Sąjunga, 2. Vengrija, Prancūzija, Čekoslovakija, Bulgarija, 3. Izraelis, Jugoslavija, Belgija, Egiptas, 4. Italija, Ispanija, Turkija, Graikija, 5. Suomija, Albanija, 6. Šveicarija, Austrija, Vokietija, 7. Olandija, Danija, Luksemburgas.

Sovietų Sąjunga vis stovi pirmoj vietoj, jau trečią kartą iš eilės laimėdama Europos meisterio vardą, Helsinkio olimpijadoje laimėjusi sidabro medalį ir finalinėse rungtynėse sugebėjusi įvaryti baimės amerikiečiams. Tačiau tas suverenumas nuo pereitų metų jau ima šlubuoti. Labai sunki pergalė pirmenybėse prieš Vengriją, šio pavasario pralaimėjimas prieš Bulgariją net pačioj Maskvoj ir pagaliau neseniai vos ištempta pergalė prieš Prancūziją pas juos sukėlė jau susirūpinimo.

Iki šiol sovietų rinktinę sudarydavo maždaug pusė pabaltiečių: estai — Kulamm ir kt. latvis Silynš ir lietuviai Būtautas, Petkevičius, Stonkus (neseniai debiutavęs), Lagūnevičius (Milano turnyre jo jau nebebuvo) ir Kulakauskas. Dar pereitais metais Būtautas buvo laikomas geriausiu žaidėju Europoje, savo greičiu, veržlumu ir tolimais metimais visų skaitomas pabaisa. (Tarp kitko, apie jį paminėtinos kelios smulkmenos. Po Europos pirmenybių Paryžiuje Varkalai teko pasišnekėti su Būtautu. Bet pasiūlius pasilikti Prancūzijoje su labai geromis sąlygomis, jis atsakė, kad puikesnio gyvenimo jis niekur nerasiąs. O neseniai įvykusiame Milano turnyre, per vieną bankietą Prancūzijos rinktinės žaidėjas Schlupp jo paklausė, ar pažįstąs Grybauską. Būtautas atsakęs, kad jaunystėje pažinojęs, greit atsistojo, mandagiai atsiprašė ir išėjo. Schlupp'ui jo daugiau ir nebeteko sutikti.)

Savo technika ar sistematiniu žaidimu sovietų rinktinė nėra pranašesnė už kitas, tačiau puikiai vystomas greitas žaidimas iki šiol jai vis leidžia pirmauti. Paskutiniu laiku rusai pradėjo kreipti dėmesį į aukštesnių žaidėjų sutelkimą. Kažkur nuo Uralo ištrauktas jaunuolis 2 m 31 cm (!) ūgio ir pilnu tempu apmokomas.

Antroje vietoje randame net 4 valstybes. Jei Vengrijai pirmenybėse atiteko vicemeisterio titulas, tai tik dėka geresnio krepšių santykio, tačiau šiaip ar taip ji savo pranašumą dar kartą įrodė Milano turnyre, suklupdama tik prieš Sovietų Sąjunga. Reikia stebėtis jos padaryta pažanga: juk 1939 metais Vengrija dar buvo pradžiamokslė ir Kaune nuo Lietuvos rinktinės gavo virš 100 krepšių. Jos žaidimas labai kietas ir daugumoje remiasi centru Czernik, kuris savo ir priešo lentas valdo savo 2 m ir 8 cm ūgiu bei 110 kg svoriu.

Jei kas dar atsimena matytą Kaune prancūzų žaidimą su žaibišku greičiu, pasuotėmis ore, fantastiškais metimais ir improvizacija, tai šiandien jų nebepažintų. Ruzgys jų žaidimą pakeitė iš pagrindų. Dabar Prancūzija veda lėtą, sistematinį kovos žaidimą. Net ir pasaulinėje klasifikacijoje jis užima labai gerą vietą. Neseniai vykusiose pasaulio pirmenybėse Brazilijoje Prancūzija įkopė į finalinę geriausių aštuonių komandų grupę. Jų komandos stipriausi šulai — Beugnot 207 cm, Handegand 204 cm, Monclar, Grange, Schlupp ir dar keletas žaidėjų virš 190 cm ūgio.

Čekoslovakijos žvaigždė pamažu ima gesti. Buvęs Europos meisteris

ir vicemeisteris pradeda nebeįstengti konkuruoti su kitomis tautomis, nes vis neatsiranda, kas pavaduotų jau senstantį Mrazek, savo laiku lyginamą su geriausiais amerikiečių žaidėjais. Prie tos pačios grupės dar skiriama ir Bulgarija, neseniai nustebinusi Europą savo pergalėmis prieš Rusiją, Prancūziją ir Lietuvą.

Trečioj grupėj randame Jugoslaviją, Belgiją, Egiptą ir Izraelį, pajėgias išsinešti laimėjimus prieš bet kurias kitas komandas. Ypač paminėtinas Izraelis, paskutiniu laiku iškilęs dėka savo tautiečių iš Amerikos ir kt. pasaulio kraštų.

Italija atsistojusi tik ketvirtosios grupės valstybių tarpe. Čia kalti jos senieji žaidėjai, kurie vis dar nenori užleisti vietos jaunesniesiems. Ispanija retkarčiais žvbtėli puikiomis pergalėmis, dažniausia tik dviejų portarikiečių žaidėjų — Boras ir Gonzales — pagalba. Turkijos ir Graikijos rinktinės pasižymi grakščiu ir moderniu žaidimu, daug žadančiu ateičiai.

Penktoj grupėj esanti Suomija, padedama amerikiečio trenerio, taip pat padariusi gerą pažangą. Toliau eina Šveicarija, Austrija ir Vokietija, kur pažanga eina vėžio žingsniu. Gal dėl germaniško charakterio, gal dėl kitų sporto rūšių per didelio populiarumo čia krepšiniui nesimato geresnės ateities. Ir pagaliau Olandija su Danija, kur krepšinis iš viso tik neseniai gimė.

Grįžtant prie aplinkybių, kuriose krepšinis Europoje auga ir bujoja, pirmoj vietoj atkreiptinas dėmesys į Rytų Europos kraštus. Sovietų Sąjungoje ir jos satelituose sportininkui sudaromos tokios gyvenimo salygos, kuriose jo pagrindinis užsiėmimas pasidaro sportas, ir jis pats virsta profesionalu. Tačiau tai Vakarams nuslepiama įvairių fiktyvių profesijų skraiste. Prieš kiekvienas didesnes rungtynes Sovietų rinktinė turi keletos mėnesių poilsį ir treniruotes Krymo kurortuose. Jau dabar pradėti paruošiamieji darbai 1956 metais Melbourne įvyksiančiai olimpiadai.

Vakariečiai tuo tarpu laimingi, jei surenka žaidėjus savaitę prieš svarbias rungtynes, o žaidėjai dažnai tam panaudoja savo atostogas ar praranda darbo laiką. Tačiau, nežiūrint to, dedamos pasigėrėtinos pastangos. Daug kur Vakarų Europoje vaikams iki 12 metų steigiamos specialios krepšinio mokyklos. Nuo 12 m jau jie dalyvauja reguliarose pirmenybėse. Jaunieji pagal amžių skirstomi į tris klases. Prancūzijoje normaliai vidutinis klubas kas sekmadienį į aikštes išleidžia apie 12 komandų. Dėl didžiosios taurės ten kasmet varžosi apie 600 komandų, o rungtynių skaičius per 8 mėn. sezoną kiekvienai komandai susidaro apie 60.

Nereikia pamiršti ir tarptautinių susitikimų, ypač pagausėjusių paskutiniais metais, įvairių klubų gastroles, tarptautinius turnyrus ir kas dveji metai vykdomas Europos pirmenybes. Visa tai prisideda prie krepšinio klestėjimo Europos kraštuose.

Lietuvių vaidmuo Europos krepšinyje yra nepaprastai didelis. Pirmiausia, dabartinė Lietuva yra Sovietų Sąjungos meisteris, o Europos meisterį taip pat visuomet atstovauja trvs ar keturi lietuviai. Pagaliau, lietuviai padėjo ir prancūzų krepšiniui pasiekti dabartines aukštumas. Tačiau nežiūrint viso to, jeigu dabar sudarytume lietuvių rinktinę iš Lietuvoj likusių ir Vokietijoj buvusių mūsų krepšininkų, — tiesa, stovėtumėme pirmuių tarpe, — bet klausimas, ar sugebėtume išlaikyti buvusį titulą savo rankose. Ir, svarbiausia, tai būtų dėl ūgio stokos ir, iš viso, dėl tokių visapusiškų atletų, kaip pav. Puzinauskas, trūkumo.

Amerikos krepšinis Europą vis dar toli pralenkęs. Bet ten jau atrastume komandų, ar, tikriau sakant, valstybių rinktinių, kurios jau bus pajėgios stoti į kovą su bet kokia Amerikos universiteto komanda. Ir jei ši dar bus pranašesnė kamuolio bei kūno valdyme ir metimuose, tai nepralenks savo ūgiu ir sistema ir atsidurs prieš nepaprastai kietą dengimą, pasiryžimą ir puikią kovos dvasią.

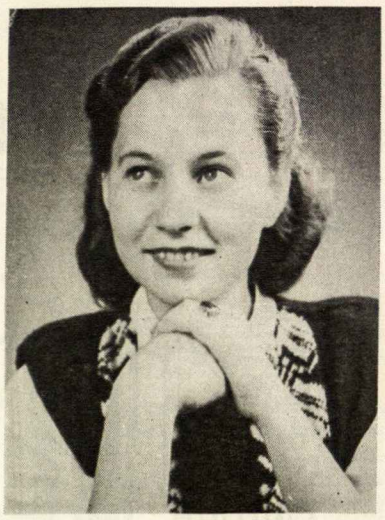

ALDONA SNARSKYTĖ

Studentė ateitininkė, studijuojanti mediciną Adelaidės universitete, Australijoje. Pasižymėjusi stalo tenisininkė.

Dar 1950 m., vos atvykusi į Australiją, laimėjo jaunių meisterės vardą. Nuo 1951 iki 1954 metų tebeturi Pietų Australijos moterų meisterės vardą. 1953 metais reprezentavo Australiją tarptautinėse stalo teniso rungtynėse su Anglija. 1953 m. Aldona Snarskytė laimėjo rungtynes prieš anglę Rosalind Rowe, kuri laikoma viena iš geriausių pasaulio stalo tenisininkių ir Europos moterų meisterė.

Aldona Snarskytė nuoširdžiai dirba ir su ateitininkais. Anksčiau ji buvo Adelaidės moksleivių ateitininkų globėja, dabar priklauso Adelaidės vyr. at-kų kuopai.

KULTŪRINIS GYVENIMAS

• **Prof. Zenonas Ivinskis** be darbo Vatikano archyvuose yra dar Baltų Instituto narys Vokietijoje. Instituto didelę lėšų dalį padengia vokiečiai. Neseniai išleistame Instituto leidinyje — Commentationes Balticae — yra atspausdinti du prof. Z. Ivinskio straipsniai: apie jėzuitų spaustuvę Vilniuje ir pirmąsias katalikiškas knygas Lietuvoje, antrasis straipsnis — apie bažnytinį giedojimą Lietuvoje XVI - XVII amžiuje. Abu straipsniai gana platūs. Kitas žurnalas, — skirtas rytų Europos tyrinėjimams, atspausdino Z. Ivinskio straipsnį apie Mindaugo karūną.

Dail. Adomo Galdiko kūrinių paroda surengta Waterbury, Conn., muzėjuje. Paroda tęsiasi visą gruodžio mėn.

Bendra dainų šventė norima surengti 1956 metais Chicagoje. Sudarytas organizacinis komitetas, kviečia Amerikos ir Kanados lietuvių chorus.

• **Liet. Enciklopedijos** IV tomas jau atspausdintas ir prieš Kalėdas išsiuntinėtas. Tomas apima raides C, Č, ir D, baigiasi "Dievaičiai". Yra keturios Čiurlionio kūrinių spalvotos reprodukcijos. C raidę redagavo Pr. Čepėnas, Č ir D — Dr. J. Girnius.

• **Sofija Pacevičienė**, dailininkė, gyvenanti Romoje, buvo premijuota Viareggio mieste vykusioje itališko peizažo parodoje, kurioje dalyvavo 12 tautų dailininkai. Iš trijų premijų viena teko Pacevičienei. Premiją įteikė Italijos ministeris Ponti.

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAMPOLĖS BIBLIOTEKA

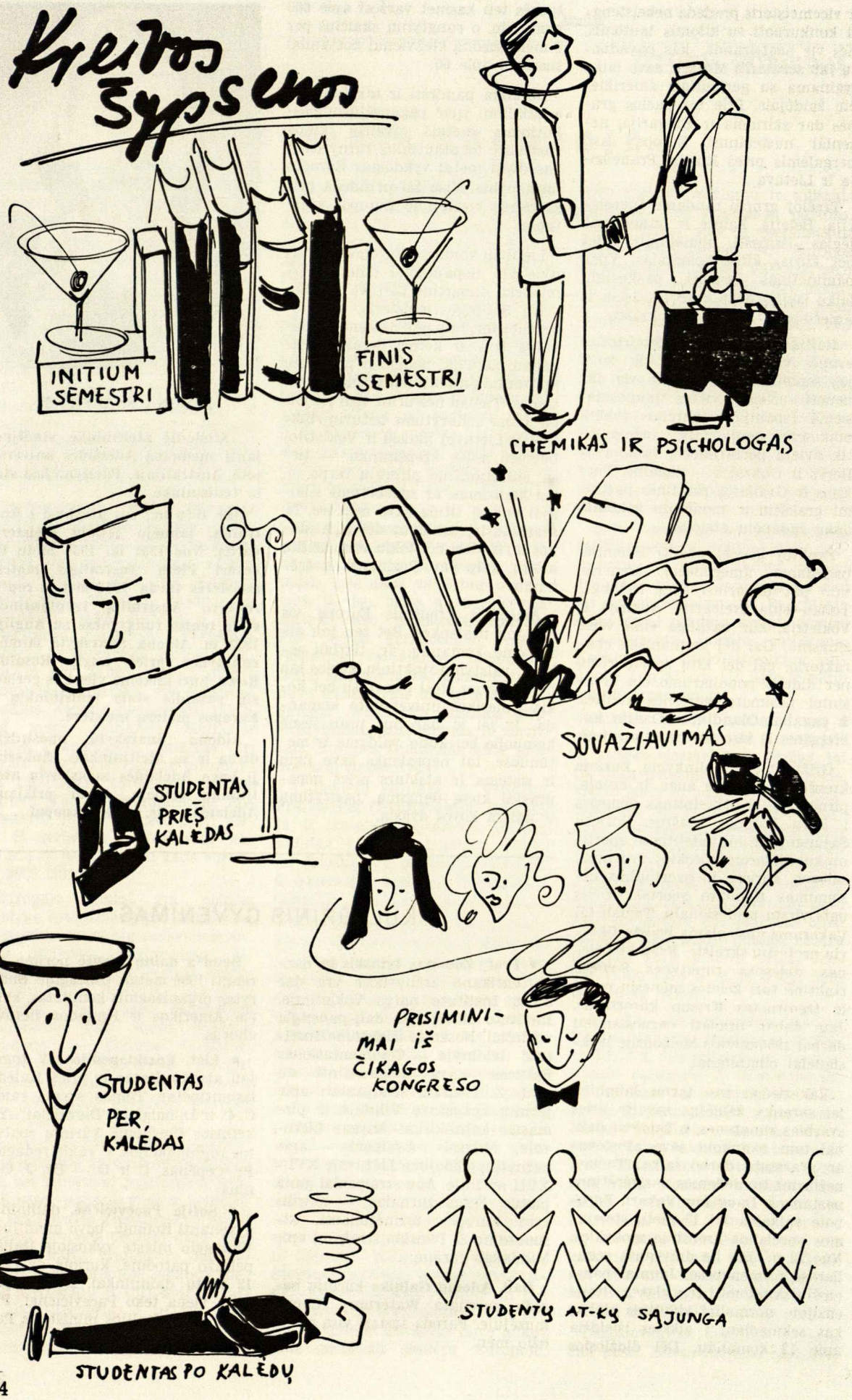
Kreivos šypsenos
INITIUM SEMESTRI
FINIS SEMESTRI
CHEMIKAS IR PSICHOLOGAS
STUDENTAS PRIEŠ KALĖDAS
SUVAŽIAVIMAS
PRISIMINIMAI IŠ ČIKAGOS KONGRESO
STUDENTAS PER, KALĖDAS
STUDENTŲ AT-KŲ SĄJUNGA
STUDENTAS PO KALĖDŲ

234

DARBAI ŽMONĖS

KALBININKAS PROF. KAZIMIERAS BŪGA

Žmonių kalba yra gyva, tekanti upė. Ji auga, plėtojasi, keičiasi, vienas formas ar atskirus žodžius užleisdama kitiems. Kai kurie tokie pasikeitimai atsiranda net vieno žmogaus atminime, gi per ilgesnį laiko tarpą jų surandame kur kas daugiau. Kalbos mokslas ir yra pašauktas nagrinėti kalbos senovei, jos pirmykštėms formoms, gretinti jas su naujomis, vienos kalbos lytis palyginti su kitų kalbų lytimis ir keitimusi. Šiais laikais ypač išryškėjo palyginamasis kalbų mokslas, pasiryžęs susekti ir paaiškinti bendrąsias kalbų šeimas, tarpusavę jų giminystę nušviesti.

Žvelgiant į lietuvių kalbos tyrinėjimus, į akis krenta trys vardai, atnešę žymiausius lietuvių kalbininkus, būtent: **kun. prof. Kazimieras Jaunius, prof. Jonas Jablonskis ir prof. Kazimieras Būga.** Jie, su didžia meile nagrinėję lietuvių kalbos mokslą, padėję susiformuoti bendrajai rašomajai lietuvių kalbai, yra mirę. Šiemet prisimename prof. Kazimierą Būgą, mirusį prieš 30 metų. Jo gyvenimas, studijų kelias, atlikti mokslo darbai šviečia lietuviams ir įkvėpia meilės lietuviškajai kalbai.

Prof. Kazimieras Būga gimė 1879 m. lapkričio 6 d. Pažiegėje. Dusėtų vls. Zarasų apsk. Pradžios mokslą ėjo Dusėtų pradedamojoje mokykloje, o vidurinį Petrapilyje. Kurį laiką Petrapilyje vertėsi privačiomis pamokomis, kol susirado darbo Petrapilio fizikos observatorijoje. Atliekamu laiku studijavo lietuvių kalbą, tarmes, kirčiavimą, latvių kalbą. Netrukus profesoriai pastebėjo K. Būgos kalbinius gabumus ir supažindino jį su Petrapilio dvasinės akademijos prof. kun. K. Jaunium, jau tada pagarsėjusiu lietuvių kalbos žinovu. 1905 m. K. Būga įstojo į Petrapilio universiteto istorijos filologijos skyrių, kurį baigė 1911 m.

Mokslą baigęs, buvo paliktas ruoštis profesoriaus darbui. 1920 m. grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti Švietimo Ministerijoje, kuri jam pavedė lietuvių kalbos žodyno leidimą. Lietuvos Universitete skaitė lietuvių kalbos ir bendrosios kalbotyros paskaitas. Intensyviai ir sunkiai dirbdamas, suardė sveikatą, ir 1924 m. gruodžio 1 d. mirė Karaliaučiuje, kur buvo išvykęs gydytis. Palaidotas Kaune.

Prof. K. Būga

Kalbininkas dr. P. Jonikas, apžvelgdamas prof. Kazimiero Būgos darbus, rašo: "Būga yra žymiausias mūsų kalbininkas, mokslininkas, turįs nuopelnų ne tik savo tėvynės, bet ir pasauliniam kalbotyros mokslui. Svarbiausias Būgas uždavinys buvo lietuvių kalbos žodyno leidimas" (Lietuvių kalbos istorija, 216—17 psl.). To žodyno išėjo tik du sąsiuviniai — mirtis darbą nutraukė.

Prof. K. Būgos atsidėjimas kalbos mokslui, jo didelė meilė lietuvių kalbai kvėpė kitus mūsų kalbininkus dirbti jo pradėtąjį darbą, tobulinti bendrinę mūsų kalbą. Jo darbai ir dabar tebešviečia lietuvių tautos vaikams, žadindami mylėti ir branginti gimtąją tėvų kalbą.

J. Gulbinas

RELIGINIS GYVENIMAS

• **Tarptautinis Marijos kongresas,** spalių 28—31 įvykęs Romoje, buvo skirtas atžymėti Marijos metų iškilmėms. Kongreso darbai vyko ir atskirose sekcijose, suskirstytose tautybių pagrindu. Lietuvių sekcija posėdžiavo šv. Kazimiero Lietuvių kolegijoje, kur paskaitas apie Nekaltą Prasidėjimą ir Marijos garbinimą Lietuvoje skaitė kun. dr. V. Balčiūnas, kun. dr. J. Vaišnoras, M. I. C., dr. Z. Ivinskis ir dr. A. Maceina.

• **Marija mene ir literatūroje.** Artėjant Marijos metų užbaigai, Romoje, Venecijos Rūmuose, buvo suorganizuota didžiulė religinio meno paroda, kurios darbai apžvelgė Marijos gyvenimą garsiųjų dailininkų kūriniuose. Parodoje buvo sutelkta ir daug senų rankraščių, parašytų didžiųjų teologų ar šventųjų, kurie nagrinėja mokslą apie Mariją. Parodos proga Vatikano laikraštis L'Osservatore Romano išidėjo nuotraukas Marijos paveikslų, garbinamų Tylinčios Bažnyčios kraštuose. Jų tarpe buvo ir Aušros Vartų Vilniuje Marijos paveikslas.

• **Šv. Apeigų Kongregacija** nutarė duoti eigą beatifikacijos byloms, kuriomis norima palaimintaisiais paskelbti Joną Martyną Moye, dirbusį misijose, Placidą Riccardį, benediktiną, ir vienuolę Mariją Assunta Pallota, priklausiusią seserims pranciškietėms misijonierėms.

• **36-sis Tarptautinis Eucharistinis Kongresas** 1955 m. rengiamas Brazilijoje, Rio de Janeiro mieste. Tikimasi, kad kongrese dalyvaus apie 30 kardinolų, 600 vyskupu, 10.000 kunigų ir minios tikinčiųjų iš įvairių katal. kraštų. Jau dabar pradėti ir sparčiai varomi kongreso pasiruošimo darbai. Rio de Janeiro turi 2.760.000 gyventojų, iš kurių 87% yra katalikų.

• **Šv. Augustinas,** Bažnyčios Tėvas, Hiponos vyskupas, gimė šiaurinėje Afrikoje, Tagastes mieste, prieš 1600 metų. Jis yra parašęs daug teologinių ir filosofinių raštų, kuriuose gvildena krikščioniškąjį mokslą ir atremia anų laikų herezijas. Iš jo raštų ypač dažnai minimi "Apie Dievo valstybę" ir "Išpažinimai", kuriuos lietuvių kalbon išvertė kan. M. Vaitkus. Sukaktuviniais metais Romoje įvyko augustiniškosios filosofijos kongresas.

• **Kun. Jonas Minozzi** yra žinomas Italijos katalikiškosios akcijos darbininkas, savo veiklą ypač išplėtęs socialinės-karitatyvinės srities plotuose. Jo rūpesčiu Italijoje įkurta 82 senelių namai, 21 našlaičių prieglauda, 4 vasaros stovyklos, ligoninės, globos namai. Šiemet jisai atšventė 70 metų amžiaus sukaktį, kurią plačiai paminėjo italų ir už-

GENEROLAS PATIKSLINA

V. Grigaliūnas - Glovackis, nepriklausomos Lietuvos atsargos generolas, atsiuntė redakcijai laišką. Šiuo metu jis gyvena Kolumbijoje, kur jį pasiekia ir Ateitis. Generolas ja džiaugiasi, kad ji buria jaunimą ir linki kuo geriausios sekmės visuose darbuose.

Toliau generolas rašo:

"Ateities" 3 nr., 68 psl. — "Taip mokėjo kovoti ir mirti" — tilpo trumpa recenzija šviesios atminties tautos karžygio ir didvyrio pulkininko Jono Petruičio "Laisvę ginant".

Tarp kito recenzijoje rašoma, kad autorius rašo kritiškai, jis ne tik vaizduoja mūsų karių didvyriškumą, **bet aštriai užkerta ir aukštajai vadovybei, dariusiai tuomet skaudžių klaidų"** (mano pabraukta).

Kaip buvęs pulk. J. Petruičio vadas ir jo didelis gerbėjas, noriu šį puolimą pateisinti, apginti.

Neklysta tik tas, kas nieko nedaro. Jeigu tenka kurį nors darbą, juo labiau dar kaip reik neįprastą, dirbti, tai klaidos, gal net ir labai skaudžios, neišvengiamos. Bene gali būti padarytos didesnės ir mums skaudesnės klaidos kaip klaidos senų jau šimtmečiais įgudusių pasaulio politikų Jaltoje, Teherane, Potsdame?

Dar Išganytojas pareiškė, kas be kaltės teima akmenį ir drožia kaltajam. Ne be klaidų ir kaltės ir pulkininkas Petruitis, tik dėja, kadangi jis jau nebegali atsiliepti, jo klaidas taisant ar nurodant, ir aš jų čia neliesiu bei neminėsiu. Noriu tik trumpai malonius "Ateities" skaitytojus įspėti, kad tai, kas neigiamo pulkininko savo atsiminimuose apie asmenį ar vadovybę rašoma, priimti su tam tikrais rezervais, tam tikra atsarga, savo vaizduotėje nupiešus tų metų (1920) laikus, kada mes nepriklausomą gyvenimą vos pradėjome. Steigiamąjį seimą vos sušaukėme ir, aišku, vadovybėje, juo labiau kariškoje, it maži kūdikiai keturiomis rėpliojome, nes turėjome ir mokytis, ir nuo užpuolikų, okupantų gintis ir vidaus gyvenimą tvarkyti, prieš tai visą šimtmetį visai neturėdami progos nei galimybės gauti vadovybės įgudimą, ypač kariškosios.

Jei bus progos, apie šį klausimą plačiau parašysiu. Visai pritariu pulkininkui, kur jis iškelia mūsų didvyrių nuopelnus. Apie patį pulk. Petruitį rašiau "Laike" (leidžiamas Argentinoje, red.) ir jį patį iškėliau padangėsna, nes jis to tikrai nusipelnė.

V. Grigaliūnas - Glovackis,
nepriklausomos Lietuvos
atsargos generolas.

VISUOMENINIS GYVENIMAS

• **Kolumbijos lietuvių suvažiavimas** įvyko Medelline spalio 30, 31 ir lapkričio 1 d. d. Ruošė Liet. Kat. Komitetas. Suvažiavimas su plačia programa, kelione į Marijos šventovę, koncertu, įvairiomis pamaldomis buvo sušauktas Marijos metų proga. Specialiai iš Amerikos buvo nuvykęs vysk. V. Brizgys. Iš Kolumbijos Ekscelencija išvyko į Venecuelą.

• **Pranui Pauliukoniui**, uoliam veikėjui, lapkričio 16 d. suėjo 50 metų. Gimė jis 1904 m. Rytų Aukštaičiuose, baigė istorijos studijas, mokytojavo ir buvo gimnazijos direktorius. Šalia mokyklos didžiausią laiko dalį skyrė įvairiai visuomeninei veiklai. Šiuo metu gyvena Worcestery, Mass., mokytojauja šeštadieninėje mokykloje ir dalyvauja visuomeniniame gyvenime. Šiais metais Ateityje jis parašė tris straipsnius iš knygų draudimo istorijos.

STATOMOS BAŽNYČIOS

Kai tėvynėje griaunamos ir uždarinėjamos bažnyčios, tai svetur iš dosnių lietuvių rankų išauga nauji Dievo namai. Šią vasarą lietuvis misijonierius kun. J. Svirnelis Indijoje lietuvių aukomis pasistatė savo bažnytėlę ir ją pašventino. Baigiama statyti ir pirmoji lietuvių bažnyčia Venecueloje. Tai tėvų jėzuitų rūpestis. Jie taip pat stato ir kitą bažnyčią Montrealyje, Kanadoje. Toj pačioj Kanadoje, Toronte, šiemet pradėjo tėvai pranciškonai naujos Prisikėlimo bažnyčios statybą. Putnamo seserys jau baigia savo koplyčią, gruodžio 5 atlaikytos pirmosios pamaldos koplyčios rūsyje—salėje. Chicagoje Park Market, statoma didelė bažnyčia Mergelės Marijos garbei. Jau įpusėta ir Kearne, N. J., bažnyčios statyba.

sienio spauda, gražiai įvertindama socialinės krikščionybės darbininką.

• **Kalėdų eglutė 65 pėdų aukščio.** Jau 22 metai, kaip New Yorke, Rockfeller Center aikštėje, prieš Kalėdas gyventojų nuotaikai pastatoma kalėdinė eglutė. Šiemet eglutė atvežta iš Elmer Rowe, Belvidere, N. J. ir turi 65 pėdas aukščio. Eglutė bus apšviesta 1,800 lempučių, apsupta 12 angelų figurų, ir nuo gruodžio 9 ligi sausio 2 džiūgins New Yorko gyventojus ir primins Kalėdų šventes.

STUDENTŲ DIENOS

Sekdama praeitų dviejų metų tradiciją, Studentų Ateitininkų Sąjunga š. m. gruodžio 29—31 dienomis New Yorke ir Chicagoje šaukia studijų dienas.

Ateitininkų Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis savo kalboje penktojo Federacijos kongreso metu pabrėžė, kad: "... ateitininkai taip pat reikalauja iš jaunuomenės, kad į šeimą ji ateitų skaisčios širdies ir tvirtos valios, pasiryžusi savo meilės žodį ir ištikimybę išlaikyti visuose gyvenimo sunkumuose... Kito kelio katalikams nėra, bet yra priemonių nuo pat jaunų dienų ugdytis šeimyniniam gyvenimui. Tie klausimai ateitininkų būreliuose dar nepakankamai studijuojami." (Aidai, 1954, Nr. 8, p. 344). Tą mintimi vadovaudamasi, sąjungos valdyba nusprendė šias studijų dienas skirti šeimos klausimų gvildenimui. Studijų dienų tema: **"Ateitininkiškas kelias į krikščioniškąją šeimą."**

Bendroji tema bus išdėstoma keturiose paskaitose, kurios lies moterystės sampratą Katalikų Bažnyčios mokslo šviesoje, jaunimo moralinį auklėjimąsi krikščioniškąjai moterystei, kitų ideologijų bei tikybų pažiūras į šeimą ir šeimos lietuviškumo problemą. Skaityti paskaitas New Yorko studijų dienose yra pakviesti: kun. J. Petrėnas, Tėv. L. Andriekus, kun. T. Narbutas, prof. A. Šerkšnas ir ponia V. Brazaitienė Chicagoje: Tėv. J. Borevičius, kun. V. Rimšelis, prof. J. Pikūnas ir kiti.

Vykstantieji į studijų dienas iš anksto praneša A. Pupiui, 128 Meserole St., Brooklyn 6, N. Y., arba A. Liulevičiui, 6540 S. Campbell Ave., Chicago, Ill.

New Yorke atvykusiųjų registracija vyks Angelų Karalienės parapijos salėje 213 So. 4th St., Brooklyn, N. Y. Chicagon atvykę registrucsis tėvų jėzuitų namuose 5541 So. Paulina Ave., Chicago, Ill.

Studijų dienos suteiks progos visiems studentams ateitininkams konstruktyviai praleisti Kalėdų atostogas, giliau pažvelgiant į lietuviškos - katalikiškos šeimos problemas. Tad ruoškimės jau iš anksto ir visi dalyvaukime studijų sąskrydžiuose New Yorke arba Chicagoje.

SAS Valdyba

ATEITIES BIČIULIŲ POBŪVIS

New Yorke jau į tradiciją įėjo kiekvieną rudenį rengiamas "Ateities" draugų ir bičiulių pobūvis. Jį rengia pati "Ateities" redakcija, o iš artimesnių ir tolimesnių vietovių (šiemet buvo svečių net iš Bostono) susirenka nuoširdūs "Ateities skaitytojai ir bendradarbiai. Šį rudenį toks pobūvis įvyko lapkričio 20 d., Angelų Karalienės par. salėje, Brooklyne.

Salė jaukiai buvo išdekoruota rudeniškais lapais ir paveikslais, kuriuose buvo pavaizduotas ateitininkų kongresas iš komiškosios pusės. Svečiams besivaišinant prie gražiai paruoštų stalų, vyko įdomi programa, kuria pravedė pats "Ateities" redaktorius Paulius Jurkus. Kaip ir kitais metais, šiemet irgi buvo nuklysta į praeitį, bevartant senus "Ateities" numerius, ir svečiams paskaityta įdomių dalykų, kurie dėjosi maždaug prieš 30 metų. Aktorius Vitalis Žukauskas gyvai ir įdomiai klausytojams perskaitė vieną tok. straipsnį iš 1927 metų "Ateities," kur buvo aprašomi anuometiniai turisto įspūdžiai Amerikoje. Aldona Kairienė - Baužinskaitė pati paskaitė savo ankstesnių dienų kūrybos.

Dalį programos davė ir Brooklyno moksleivių ateitininkų kuopos nariai. Angelė Ragažinskaitė, akomponuojant I. Banaitytei, išpildė melodeklamaciją. Vyresnieji moksleiviai, vadovaujami stud. S. Bobelio, paruošė trumpą, bet originalų vaidinimėlį apie vargus renkant Ateities prenumeratas.

Svarbiausioje programos daly buvo kongreso nuotaikų perdavimas. Atskiri kongreso įvykiai buvo įgroti į juosteles, ir dabar, kongrese nedalyvavę, turėjo progos juos išgirsti. Buvo taip pat pademonstruota trumpas kun. J. Pakalniškio suktas filmas iš stud. at-kų stovyklos ir kongreso.

Po programos svečiai dar ilgesnį laiką linksminosi prie puikios plokštelių muzikos.

PLAČIAME PASAULYJE

BALTIMORE, MD.

Lapkričio 12 d. posėdžiavo sendraugių, studentų ir moksleivių valdybos. Buvo nustatyta proggrama Marijos metų užbaigai rengiamai šventei. Jos metu nauji kandidatai duos iškilmingą pasižadėjimą.

Studentai lapkričio 14 d. savo susirinkime turėjo progos išklausyti puikios paskaitos. Paskaitą tema "Naujasis žodis mūsų literatūroje" skaitė "Literatūros Lankų" redakcijos narys poetas K. Bradūnas. Susirinkimo metu buvo išrinkta vadovė mergaičių skyriui — Ona Eringytė. Ji kartu vadovauja ir vyresniosioms moksleivėms.

Kariuomenės šventės minėjimo ir koncerto metu stud. at-kų draugovės nariai rinko aukas karo invalidams. **Gen. B.**

CHICAGOS VILNIAUS AUŠROS VARTŲ KUOPA

Vilniaus Aušros Vartų parapijos mokykloje veikia nedidelė moksleivių ateitininkų kuopelė. Nors mūsų ir nedaug, bet vis po truputį judame. Darome susirinkimus ir kitaip įvairiomis progomis susiburiame. Spalio mėn. vieną dieną lengvomis mašinomis buvome nuvykę į Labdarių

SUKAKTUVINIS BALFo SEIMAS

Dešimties metų darbo sukaktį minint, Clevelande š. m. lapkričio 26 dieną prasidėjo sukaktuvinis Balfo seimas. Po katedroje įvykusių iškilmingų pamaldų seimas buvo atidarytas Cleveland Hotel salėje. Atidaromąjį žodį tarė seimo rengimo pirm. inž. Vl. Čyvas. Seimui vadovauti buvo išrinkti pirmininkais: L. Šimutis, N. Rastenis, O. Gutauskienė, sekretoriais — V. Kolyčienė, St. Lūšys, H. Idzelevičius.

BALFo seimą sveikino pats JAV prezidentas D. Eisenhoweris, Vokietijos prez. prof. Heuss, Vliko pirm. prel. M. Krupavičius ir daug kitų žymių asmenų ir organizacijų atstovų. Iš savo pusės seimas taip pat sveikino daugelį asmenų ir padarė keletą svarbių rezoliucijų.

Nutarta labiau plėsti narių telkimo darbą. Vieningai buvo pasisakyti pinigų ir kitokių gėrybių paskirstymo klausimais. Ypač gyvai buvo svarstyti Vasario 16 gimnazijos reikalai.

Atstovų seime dalyvavo tik 61 — labai nedidelis skaičius. BALFo vadovybė perrinkta ta pati: direktoriatas sudaromas iš įvairių politinių srovių. Direktoriato pirmininku vėl išrinktas kan. J. B. Končius.

Seimas baigtas bankietu, kuriame meninę programą išpildė solistai: N. Aukštuolienė ir J. Kazėnas.

MELBOURN, AUSTRALIJA

Melbourne ateitininkų sendraugių skyriaus pirmininku dabar yra Br. Zumeris, 37 Roxburgh St., Ascot Vale, Vic., Melbourne. Melbourno skyrius šiuo metu turi apie 50 narių.

Ruošiamasi dalyvauti didžiuliame katalikų suvažiavime, kuris įvyks Melbourne š. m. gruodžio 27—28 dienomis. Australijoje numatoma centralizuoti katalikiškąjį veikimą.

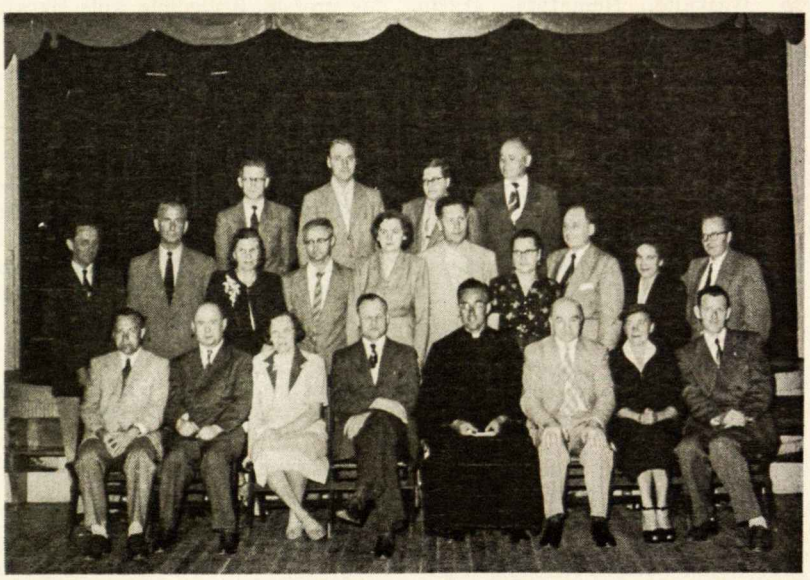

Bostono ateitininkų sendraugių skyrius. Nuotr. L. Reivydo

Scena iš baleto "Bushland", centre šoka "Auksinę laumę" Regina Plokštytė. Ji yra Adelaidės moksleivių at-kų Arkiv. J. Matulaičio kuopos pirmininkė, lanko kolegiją ir baleto studiją.

ūkį. Ten linksmai pažaidę, pasistiprinę žarijose keptomis bulvėmis ir dešrelėmis, grįžome namo.

Lapkričio 15 d. dalyvavome "Draugo" radijo jaunimo valandėlėje su montažu "Lietuvą prisiminus". Montažą paruošė šatrijietė studentė Romana Jonauskaitė. Programoje dalyvavo šie kuopos nariai: Bronė Pociūtė, Alvydas Biliūnas, Onutė Valaitytė, Iz. Juozapavičius ir Gražina Bičiūnaitė. Kuopai pirmininkauja Bronė Pociūtė. Nepaprastai daug pagalbos susilaukiame iš dvasios vado kun. dr. V. Bagdanavičiaus.

A. Bičiūnas

HAMILTONO ATEITININKŲ ŠVENTĖ

Švęsdami ateitininkiškos veiklos penkerių metų sukaktį, Hamiltono ateitininkai Kanadoje nepasitenkino ją paminėti tik savo tarpe, bet išėjo ir į platesnę visuomenę. Šventė įvyko š. m. lapkričio 20—21 dienomis.

Šventės išvakarėse Aušros Vartų parapijos salėje buvo surengtas puikus literatūros vakaras. Programoje dalyvavo poetas Bernardas Brazdžionis ir rašytojas A. Gustaitis.

Antroji šventės diena pradėta iškilmingomis pamaldomis Aušros Vartų par. bažnyčioje. Jas laikė ir pamokslą pasakė Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. dr. V. Gidžiūnas, O. F. M. Ateitininkai pamaldose dalyvavo su savo vėliava.

Prie gražiai paruoštų stalų hamiltoniečiai ateitininkai ir svečiai tęsė šventišką nuotaiką toliau. Federacijos dvasios vadas visus rimtai nuteikė išsamia paskaita. Ir iš gilaus susimąstymo svečius tegalėjo tik linksmas A. Gustaičio žodis ištraukti. Vėl Bernardo Brazdžionio eilėraščiai pripildė salę jaukumu, o linksma daina, iš visų krūtinių plaukianti, subūrė į vieningą šeima. Pobūviui—minėjimui sumaniai vadovavo A. Astravas.

Buvo gauta visa eilė sveikinimų raštu, o daugelis svečių sveikino hamiltoniečius ir gyvu žodžiu. Programa, nors ir ilga, bet prie stalo su užkandžiais, praėjo įdomiai ir nuotaikingai.

Hamiltono ateitininkams šiuo metu vadovauja energinga valdyba: pirmininkas — J. Pleinys, sekr. — A. Grajauskaitė, ižd. — K. Bungarda.

NEW YORKAS

Lapkričio 13 d. New Yorko stud. at-kų draugovės mergaitės buvo susirinkusios steigiamajam mergaičių skyriaus susirinkimui. Skyriui vadovauti išrinkta Teresė Ivaškaitė. Numatyta gražių užsimojimų ir planų.

Šių metų gruodžio 8 d. baigėsi Marijos metai, kuriuos katalikiškasis pasaulis aukojo Dievo Motinai pagerbti. Ta proga N. Y. at-kai studentai perdavė per Stuko radiją montažą ir gruodžio 5 d. suruošė Marijos metų užbaigimą. 10 val. dvasios vadas kun. J. Pakalniškis pravedė adventinį atsinaujinimą, primindamas, kad nuo paties žmogaus priklauso pasirinkimas tarp gėrio ir blogio. Šv. mišios ir bendra komunija visus sujungė advento dvasioje. Po bendrų pusryčių įvyko iškilmingas susirinkimas — Marijos akademija, kurią malda pradėjo stud. S-gos dvasios vadas kun. J. Petrėnas. Pagrindine tema — Marija mūsų motina" — kalbėjo kun. J. Petrėnas. Jis iškėlė Marijos Nek. Prasidėjimo dogmos tvirtumą ir pagrįstinumą, Marijos metų prasmę ir Marijos vaidmenį kaip tarpininkės tarp žmonijos ir Kristaus. Kalbėtojas baigė šiais reikšmingais žodžiais: "Dangiškoji Marija tebūna mūsų gyvenimo vadovė, įkvėpėja ir skatintoja!" Dar kalbėjo Fed. vadas prof. S. Sužiedėlis apie tikrąjį religingumą, kurį ateitininkai siekia įjungti į viešąjį gyvenimą.

Buvo ir meninė dalis. Kol. B. Račkauskas padeklamavo Vaičiūnienės "Laukų Marijai", T. Ivaškaitė paskaitė P. Jurkaus "Atsklęstos durys" ir V. Karečkaitė paskaitė savos kūrybos. Šį susirinkimą - minėjimą pravedė kol. V. Sužiedėlis. Minėjimas baigėsi malda bažnyčioje Šv. Tėvo intencija.

IB.

Studenčių ateitininkių mergaičių skyrius gruodžio 4 d. turėjo savo susirinkimą.

Programoje buvo pasikalbėjimas apie būrelio veiklą ateityje. Šia proga ponia Vl. Brazaitienė iškėlė daug gražių minčių, kurių tarpe buvo: vyskupo Sheen knygų skaitymas, pasirenkant atskirus straipsnius, kurie bus atreferuoti pačių mergaičių. Po to — pravedamos diskusijos.

Taip pat, artėjant Kalėdom, buvo prisiminta šios šventės krikščioniškoji prasmė bei jos papročiai.

T. I.

ATITAISYMAI

"Ateities" Nr. 8 tilpusiame Vlado Butėno straipsnyje "Liepsnojo Pamūšio sodybos", paskutiniame sakinyje atsirado netikslumų. Atspausdinta: "Tokiose aplinkybėse žuvo mokslo bei idėjos draugas P. Bratėnas..." Turėjo būti: "Tokiose aplinkybėse žuvo B. Brazdžionio, kun. J. Petrėno, kun. A. Sušinsko ir kitų mokslo bei idėjos draugas P. Bratėnas..."

Tame pačiame numeryje, 184 puslapyje, po fotografija — Bėgimas Marianapolio stovykloje— per klaidą buvo parašyta Raimundo Ivaškos pavardė. Pirmasis bėgikas tuo tarpu buvo brooklynietis J. Ramanauskas. Už klaidas atsiprašome.

1954 METŲ TURINYS

STRAIPSNIAI

Augiutė, R. — Mano mėgiamiausios knygos 38
Bagdanavičius, A. — Kaip aš manau išlikti lietuviu 32
Banaitytė, I. — Keliaujame su daina 14
B., J. — Apie lietuvišką knygą ir laikraščius 130
Barzdukas, St. — Ji yra pakankamai didinga 57
Barzdukas, St. — Bažnytinės lietuvių kalbos ugdymo keliu 103
Brey, E. — Palaiminti, kurie nematė ir įtikėjo 85
Damijonaitis, V. — Per Italijos žemę 205
Džiugėnas, A. — Svetimšalis parašė Lietuvos antrąjį himną (Dr. J. Sauerveinas) 230
Federacijos Valdyba — Pirmasis ateitininkų kongresas Amerikoje (atsišaukimas) 49
G., V. — Lietuvos klimatas 62
Gidžiūnas, V. OFM — Mergaitės pašaukimas 199
J., P. — Studentai ateitininkai Kaune 201
Juozukas, J. — Žemaičių kovos Kražiuose 10
Jurkus, P. — Ketvirtasis ateitininkų kongresas 123
Jūreivis, S. — Jieškojau ir suradau 121
Kavaliauskas, V. — Jis gyvas (V. Krėvė) 177
Keblinskas, K. — Northeastern universitetas Bostone 35
Kleiza, V. — Penktasis ateitininkų kongresas 145
Krakauskas, Br. — Mano mišios 173
Kučiauskas, J. — Charakterio ugdymas 231
Lukoševičius, Bol. — Nemokime lengva ranka į gyvenimą 61
Narutis, P. — Ar bus susirinkime Bronius (Br. Stasiukaitis) 195
Natas, P — Apie rėksmą ir dainas 89
P., J., K. — 150 Marijos šventovių Lietuvoje 9
Paukštis, E., M., Kun. — Pranas Dovydaitis—studentas 203
Pauliukonis, Pr. — Iš spaudos draudimo istorijos 75
Pauliukonis, Pr. — Vysk. M. Valančius organizuoja knygnešius 123
Pauliukonis, Pr. — Kaip rusai gaudė knygnešius 176
Petrėnas, J., kun. — Marijos metai ateitininkuose 2
Petrėnas, J., kun. — Šv. Karalaičio globoje 28
Petrėnas, J., kun. — Gavėnia Lietuvoje 61
Petrėnas, J., kun. — Bern. Brazdžionio baltosios dienos 106
Petrėnas, J., kun. — Marijos šimtmetį užbaigiant 220
Pikturna, V., kun — Ruoškimės kongresui
Prikockytė, D. — Kaip aš manau išlikti lietuviu
Ramojus, V. — Liepsnojo Pamūšio sodybos 179
Red. — Pasižadame Lietuvai (anketa) 34
Red. — 1362 metų Velykos Kaune 89
Red. — Moksleivių centras planuoja 207
Red. — Darbo ir studijų metai 227
Rimšelis, V., kun. Dr. — Šviesioji mūsų tautos asmenybė (Arkiv. J. Matulaitis) 6
Rūta, Alė — Draugystė 56
Rūta, Alė — Rungtynės meilės stadijone 83
S. S. — Ką studijuoti 132
Sav., J. — Lietuvos jaunimas laikosi 60
Sušinskas, Alfa — Šviesiu žvilgsniu, ryžtinga valia 1
Sušinskas, Alfa — Ties didžiąja diena 26
Sušinskas, Alfa — Apie ropojantį vyrą 52
Sušinskas, Alfa — Meilės stebuklas 73
Sušinskas, Alfa — Neišsiųstas laiškas 104
Sušinskas, Alfa — Smegenys ir raumenys 125
Sušinskas, Alfa — Ir vėl knygą atvertus 150
Sušinskas, Alfa — Po 10 metų 172
Sušinskas, Alfa — Organizacinis ir neorganizaciris jaunasis žmogus 193
Sušinskas Alfa — Ramybė audroje 217
Sužiedėlis, A. — Kristus, vadas ir valdovas 169
Vaišnora, J., MIC — Šv. Pijus X skaitė "Draugiją" 98
Zaranka, P. — Kaip aš manau išlikti lietuviu 33

DAILIOJI LITERATŪRA

Azorin — Kunigaikštienės koja 224
Bagdonas, A. — Atsiminimai, eil. 27
Banaitytė, I. — Velykų dovana 88
Baužinskaitė, A. — Tik tu, eil. 79
Baužinskaitė, A. — Šypsena, eil. 103
Baužinskaitė, A. — Meilė, Lietuvos motina, Keliai, eil. 127
Baužinskaitė, A. — Vasarą palydint, eil. 173
Biliūnaitė, Z. — Juodasis perlas 102
Bogutaitė, V. — Skundas, eil. 36
Bogutaitė, V. — Žemei, Vijokliai, Lietus, Giluma, Laisvę, — eilėraščiai 78
Brazdžionis, B. — Gimtosios žemės ilgesys, Vakaro vizija, — eilėraščiai 25
Brazytė, D. — Sudužusi lėlė 4
Buračaitė, G. — Užaugau, Vėluotą vakarą, eil. 8
Buračaitė, G. — Mirtis, eil. 202
Buračaitė, G. — Ruduo, eil. 221
Buračaitė, E. — Praeitis, Vakaro šešėliuos, eil. 99
Buračaitė, E — Vidudienio kaitroj, Akmenys mane suprato, eil. 159
Buračaitė, E. — Snaigės, Takai, eil. 226
Daudet, A. — Pono Segeno ožka 54
Dėlis, Čiukas — Studentai ir moteris 112
Empakerytė, B. — Klebonėlis 30
Empakerytė, B. — Laiškai 193
Gricius, A. — Palikti miškai, Atminimai, eil. 156
Jackevičius, T. — Vieniša valtis, eil. 183
Kačinskaitė, I. — Partizanai 152
Karečkaitė, V. — Vardas, Saulė, eil. 111
Karečkaitė, V. — Jūra, eil. 124
Karečkaitė, V. — Klevas ir ruduo, Lietus, eil. 173
Kazlas, A. — Pietų vėjai pučia, eil. 53
Lino žiedas — Nokturnas, eil. 13
Macelytė, G. — Plunksnakotis 80
Macelytė, G. — Nemunu plaukia ruduo 174
Mačernis, V. — Naktie, Poetas, Būk gyvenime, Ilgesio gėlė, — eilėraščiai 197
Mažionytė, S. — Motinai 104
Narutė, N. — Žemės pasaka, eil. 174
Narutė, N. — Pilnatis, eil. 183
Narutė, N. — Vakaras, eil. 206
Natas, P. — Šv. Kazimiero pasirodymas, eil. 28
Natas, P. — Kanapinio belaukiant, eil. 39
Natas, P. — Saulėn dantį, eil. 40
Natas, P. — Eilėkalio pavasaris, eil. 110
Nauragytė, D. — XXX, eil. 5
Nauragytė, D. — Aptemusios dienos, eil. 13
Nauragytė, D. — Mergaitė su karveliais, eil. 86

Nauragytė, D. — Paveikslas, eil. 109
Nauragytė, D. — Medis ir lietus, Išlaisvinimas, eil. 122
Nauragytė, D. — Aušra, Karaliaus juokdarys, eil. 151
Nauragytė, D. — Knygos, eil. 182
Nauragytė, D. — Snaigė, eil. 223
Pakelės Smilga — Vienatvė, eil. 13
Pakelės Smilga — Saulėleidis, Žvaigždė, eil. 36
Pakelės Smilga — Pavasaris, eil. 60
Pakelės Smilga — Mėnulis, Skundas, eil. 79
Pakelės Smilga — Ilgesys, eil. 99
Prikockytė, D. — Laisvės!, eil. 79
Prikockytė, D. — Į Sibirą išvežtam broliui, eil. 131
Rygūnas, A. — Fotografija, eil. 53
Rygūnas, A. — Nostalgija, Sudiev, eil. 62
Soederberg, H. — Mažasis aktorius 126
Slaptutė — Užmik, Tylos kristalas, eil. 33
Šatas, A. — Kalnų trobelė, eil. 27
Šatas, A. — Abejonių naktis, eil. 53
Šestakauskaitė, L. — Marijai, eil. 97
Šestakauskaitė, L. — Ruduo Australijoj, eil. 110
V. A. — Sniegas 223
Vebeliūnaitė, D. — Snaigės, eil. 13
Verbickaitė, S. — Svaja, eil. 13
Vidurkis — Ak, ta Chicaga 39
Vidurkis — Iš juodojo katino stovyklos 159
XXXX — Gulbinai lėkė (liaudies daina) 14
XXXX — Trys broliai (liaudies pasaka) 111

RECENZIJOS

Baltinis, A., Dr. — Keturi didieji gyvenimo stulpai (Dr. A. Maceinos — Saulės giesmė) 141
B. A. — J. Švaistas ir "Eldorado" 69
B. A. — Tropinė poezija (A. Griciaus "Tropikų elegijos") 166
Bendorius, A. — Kaip jie mokėjo kovoti ir mirti (J. Petruičio — Laisvę ginant) 68
D. A. — A. Landsbergio kelionė 190
D. A. — Žmonės iš aukso kasyklų 213
G. J. — Prie tiesos aukuro 117
Gulbinas, J. — Smagu lietuviškame sodžiuje (J. Paukštelio Kaimynai) 68
Gulbinas, J. — Jakamutis svečiuose pas raganas (J. Jankaus — Po raganos kirviu) 46
Indrys, J. — Suvalkiečių vestuvės (J. Balio Suvalkiečiu vestuvės) 46
Juoba — Knyga apie Vanagaitį 94
Jurkus, P. — LRD laureatas Brazdžionis ir jo "Didžioji kryžkelė" 45
K. A. — Venancijaus Ališo "Cascata Cristalina" 95
K. A. — L. Žitkevičiaus "Saulutė debesėliuose" 95
K. A — J. Gliaudos "Ora pro nobis" ir "Gęstanti saulė" 95
K. A — J. Cicėno "Vilnius tarp audrų" 116
K. A. — Alės Rūtos "Duktė" 116
K. A. — A. Nykos-Nyliūno "Orfėjaus medis" 117
K. A. — S. Būdavo "Uždraustas stebuklas" 117
K. A. — S. Džiugo "Kiškučio vardinės" 117
Karečkaitė, V. — Knyga apie senovės Lietuvą (J. Sužiedėlio — Žalgiris) 190
M. A. — Vertinga knyga jaunimui (V. Čižiūnas — Tautinis auklėjimas šeimoje) 69
Mažiulis, A. — Lietuvių enciklopedijos pirmam tomui pasirodžius 21
Petrėnas, J. — Prof. Šalkauskio "Ateitininkų ideologija" 165
Red. — "Draugo" romanų konkursas 21
Red. — "Eglutė žaliuoja" 46
Žitkevičius, L. — Pempės kalba lietuviškai (A. Barono — Užgesęs sniegas) 94

DARBAI IR ŽMONĖS

Banaitytė, I. — Pijaus X kanonizacija 138
B. — Studentų ateitininkų velykiniai suvažiavimai 110
Baužys, J. — Vasario 16 visame pasaulyje 66
Baužys, J. — BALFas stoja vargui skersai kelio 186
Buvęs studentas — Stud. kapelionas Šatrijos kalno papėdėje (prel. Bl. Česnys) 162
Dubauskaitė, G. — Ateitininkų stovykla Vokietijoje 152
E. A. — Lietuviškasis Tihamer Tothas (Kun. A. Sušinskas) 190
Federacija, At-kų — Kongreso nutarimai 223
Gr. V. — Mirė Ona Jakaitytė — Eretienė 135
Gulbinas, J. — Kalbininkas prof. K. Būga 235
Jasevičiūtė, G. — Tarp. studentų stovykla Šveicarijoje 164
K. — Lietuvių studentų suvažiavimas New Yorke 19
K. Kęst., J. — Studijų dienos Chicagoje 17
Klevelandiškis — Atsisveikinant su A. J. Kasulaičiu 183
Kubilius, A. — Stovykla po Pietų Kryžiumi 63
Kudžma, K. — Studijų dienos New Yorke 17
Leimonas, S. — Marianapolio sodyboje skamba dainos 180
Linas — Detroito ateitininkų šventė 23
Macėlytė, G. — Jaunimo vyskupui mirus (Arkiv. M. Reinys) 129
Nebuvęs — Vilnius ir Kybartai Kanadoje 153
Patalavičius, K., kun. — Ispanijos jaunimo nuotaikos 42
Paventis, J.—Nusikaltimai Amerikos jaunimo tarpe 92
Red. — 10 metų nuo Baltrušaičio mirties 22
Red. — Prelatas Kazimieras Šaulys 29
Red. — Dovydaitis dainuoja iki galo 38
Red. — Nauj diplomai — nauji keliai 133
Red. — Lietuvaitė tarptautiniame suvažiavime 144
Red. — Tiesa turės laimėti (J. E. Kard. S. Stritch kalba ateitininkų kongrese) 171
Red — LRK Federacijos Amerikoje seimas 187
Red. — Paskirta Nobelio literatūros premija 214
S. R. — Gražiosios Marianapolio ir Putnamo sodybos 139
Skrupskelytė, E.—Visi keliai veda stovyklon (SAS) 156
Steponaitis, A., kun. — Iš pavasarininkų veiklos Lietuvoje 212
Šakys, J. — Pažvelkime tiesai į akis 211
Verbickaitė, S. — Kanados jaun. ateitininkų suvažiavimas 19
Virpša, A. — Nebeužtvenksi upės bėgimo (MAS stovykla) 154
Žadeikis, J. — Moksl. at-kų suvažiavimas Chicagoje 23

SPORTAS

Čerkeliūnas, K. — Plaukymas Lietuvoje ir dabar 209
D. V.—Lietuvių Vasario 16 gimnazijos sportininkai 113
Ganvytas, P. — 20 metų žaliojoj lankelėj 40
Ganvytas, P. — Auga susidomėjimas sportu 113
Ganvytas, P. — Geriausio sportininko rinkimai 136
Ganvytas, P. — Lietuvių sporto žaidynės Toronte 160
Ganvytas, P. — Lamanšo nugalėtoja — F. Chadwike 160
Ganvytas, P. — Teniso aikštelės karalienė 184
Grybauskas, Vytautas — Krepšinis Europoje 232
Keblinskas, K. — Prezidento sportas (golfas) 54
Šoliūnas, J. — Jie ir mes 15
Vaiaitis, V. — Šuoliai lengvojoje atletikoje 90

Prof. ST. ŠALKAUSKIO

ATEITININKŲ IDEOLOGIJA

MŪSŲ SVARBIAUSIA KNYGA —
SKAITYKIME JĄ KASDIEN!

Knygą galima gauti:

Chicagoje
pas Vl. Šoliūną,
6536 S. Bell Ave.

Putname
pas Sister Annetta,
Im. Con. Convent, R. F. D. 2
Putnam, Conn.

Kaina 3 dol.

ATEITIES ATSTOVAI IR PLATINTOJAI

ANGLIJOJE — kun. J. Kuzmickas,
21 Ann Place, Little Horton,
Bradford, York.
Miss D. Daunoraitė,
49 Thornton Ave.,
London W. 4.
ARGENTINOJE — Kun. Pr. Garšva,
Mendozza 2280, Avellaneda,
Buenos Aires.
AUSTRALIJOJE — A. Kubilius,
16 Mildera Ave.,
Mirreen.
A. Bučinskas,
82 Flinders St.,
Darlinghurst.
Sydney, N. S. W.
Br. Zumeris,
37 Roxburgh St.,
Ascote Vale, Vic.
Melbourne.
Vyt. Čižauskas,
36 Grosvernor St.,
Moonee Ponds, Melbourne.
BRAZILIJOJE — Kun. P. Ragažinskas, Caixa Postal 4118, Sao Paulo,
Medutis Laupinaitis,
Rua Projetada "9" Nr. 8
V. Primavera Sao Paulo,
Caixe Postal 118.
KANADOJE — Vyt. Aušrotas,
Gilmour Ave., Toronto, Ont.
J. Mažeika,
198 Sarmouth Rd. Toronto, Ont.
Jer. Pleinys,
113 Cannon St., Hamilton, Ont.
"Tėviškės Žiburių" knygynas,
941 Dundas St., Toronto, Ont.
'Spaudos Kioskas",
377 Williamboard St., Verdun —
Montreal, Quebec
J. Urbonas,
575 Giles Blvd., W. Windsor, Ont.
KOLUMBIJOJE—Kun. N. Saldukas,
Ibague, apartado national 20.
VENECUELOJE—Kun. J. Perkumas,
Colegio Salesiano,
apartado 369, Caracas.
VOKIETIJOJE—Kun. Alf. Bernatonis, (16) Dieburg/Hessen,
Minnenfeldstr. 33.
Kun. P. Girčius,
Lager Wehnen,
(23) Oldenburg i. Old.
V. Damijonaitis,
(16) Huettenfeld, b./Lempertheim,
Litausches Gymnazium.
U. S. A. — K. Bradūnas,
1127 Bayard St.,
Baltimore 23, Md.
J. Karvelis Co.,
3322 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.
Vl. Šoliūnas,
6536 So. Bell Ave.,
Chicago 36, Ill.
V. Rocevičius,
1892 Lampson Rd.,
Cleveland 6, Ohio.
Degutis.
1740 23rd St., Detroit 16, Mich.
V. Vaitkus,
Waterbury 8, Conn.

Užsakymus siųsti:
"ATEITIS", 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

ALp(LKA)1786
1954, Nr.10

ATEITIS, 1954 M. NR. 10

90. 725. 145